

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
COĞRAFYA EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

GÜZELYURT İLÇESİNİN (KKTC) FİZİKİ VE BEŞERİ
COĞRAFYASI, BÖLGEDEKİ GÖÇ PROBLEMİ VE BÖLGE
HALKININ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Umut SEYHAN

Lefkoşa

Haziran, 2022

UMUT SEYHAN
GÜZELYURT İLÇESİNİN (KKTC) FİZİKİ VE
BEŞERİ COĞRAFYASI, BÖLGEDEKİ GÖÇ
PROBLEMİ VE BÖLGE HALKININ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

2022

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
COĞRAFYA EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

GÜZELYURT İLÇESİNİN (KKTC) FİZİKİ VE BEŞERİ
COĞRAFYASI, BÖLGEDEKİ GÖÇ PROBLEMİ VE BÖLGE
HALKININ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Umut SEYHAN

Tez Danışmanı

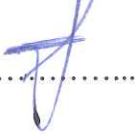
Doç. Dr. Serkan İLSEVEN

Lefkoşa

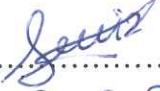
Haziran, 2022

Onay

Umut Seyhan tarafından hazırlanan “Güzelyurt İlçesinin (KKTC) Fiziki ve Beşeri Coğrafyası, Bölgedeki Göç Problemi ve Bölge Halkının Görüşleri” başlıklı tez, kapsam ve nitelik açısından kalite standartlarına uygunluğu ile ilgili Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak 27.06.2022 tarihinde kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	Adı – Soyadı	İmza
Jüri Başkanı:	Doç. Dr. Seniz Sensoy	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Fidan Aslanova	
Danışman:	Doç. Dr. Serkan Piskeren	

Anabilim/ Anasanat Dalı Başkanı Onayı

27.06/2022

Doç. Dr. Seniz Sensoy

Anabilim/Anasanat Dalı Başkanı

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

...../...../20...
Prof. Dr. Kemal Hüsnü Çan Başer

Enstitü Müdürü

Etik İkelere Uygunluk Beyanı

Bu tezin içinde sunduğum verileri, bilgileri ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallar gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Umut Seyhan

20/06/2022

Teşekkür

Tüm eğitim sürecimde maddi ve manevi olarak bana destek olan babam Şaban Seyhan ve annem Gökçen Seyhan'a, tez danışmanım Doç. Dr. Serkan İlseven'e, lisans ve yüksek lisans sürecimde sürekli bana destek olan Doç. Dr. Şeniz Şensoy'a, bana her konuda yardımcı olan kuzenim Sahil Beyaz'a, hazırlamış olduğum görüşme formu sorularında bana fikirleriyle destek olan tüm hocalarıma, görüşme formunda yer alıp görüşlerini benimle paylaşan bölge halkına, tüm bu süreçte bana destek olan ailem ve arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ederim.

Umut Seyhan

Özet

“Güzelyurt İlçesinin (KKTC) Fiziki ve Beşeri Coğrafyası, Bölgedeki Göç Problemi ve Bölge Halkının Görüşleri”

Seyhan, Umut

Yüksek Lisans, Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Serkan İlseven

Haziran 2022, 91 sayfa

Güzelyurt ilçesinde yıllardır göç problemi yaşanmaktadır. Bu problem birçok alt problemden oluşan büyük bir problemdir. Bu çalışmada bölgedeki göç problemi, göçlere yol açan faktörler, bölge halkının bu konudaki görüşleri ve bölgenin detaylı bir şekilde okuyucuya aktarılmış olan coğrafik özellikleri yer almaktadır. Araştırma süresince hazırlanan görüşme formu kullanılarak 18 yaşından büyük, rasgele seçilen bölge halkının görüşlerine danışılmıştır. Çalışma içerisinde Nitel yöntem kullanılarak karşılıklı görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Katılımcılara yöneltilen sorulardan elde edilen bilgiler doğrultusunda temalar oluşturulmuş ve oluşturulan temalar tablolara yerleştirilip bulgular bölümünde yorumlanmıştır, halkın görüşleri arasından seçilen önemli fikirler ve zıt görüşlerde bu bölümde yer almaktadır. Çalışma süresince farklı türlerde kaynaklardan yararlanılmıştır. Bu doğrultuda elde edilen bulgular, literatür taraması sonucunda ve görüşme formu aracılığıyla elde edilen bilgiler şeklinde tartışma bölümünde birlikte tartışılmıştır. Çalışma sonucunda ise bölge halkının yarısına yakınının (%46,5’inin) hayatlarının bir döneminde bölgeden göç etmeyi düşündüğü, %76,5’inin bölgeden göç etmiş olan en az bir akrabasının bulunduğu, bölgeden yapılan göçlerin günümüzde de devam ettiği ve bölgeden yapılan göçlerin en büyük sebebinin katılımcıların %76,5 ‘inin ortak görüşüyle birlikte işsizlik ve işlere bağlı problemler olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beşeri Coğrafya, Fiziki Coğrafya, Göç, Güzelyurt, Kıbrıs

Abstract

“Physical and Human Geography of Güzelyurt District (TRNC), The Migration Problem in The Region And The Opinion Of The Regional People”

Seyhan, Umut

M.Sc., Department of Geography Education

Thesis Advisor: Associate Professor Serkan İlseven

June, 2022, 91 pages

There has been a migration problem in Güzelyurt district for years. This problem is a big problem consisting of many sub-problems. In this study, the migration problem in the region, the factors leading to migration, the views of the people of the region on this issue and the geographical features of the region, which have been conveyed to the reader in detail, are included. By using the interview form prepared during the research, the opinions of the randomly selected people over the age of eighteen were consulted. Qualitative method and mutual interview technique was used in the study. Themes were created in line with the information obtained from the questions asked to the participants. The themes created were given place in tables and interpreted in the findings section. Important ideas and opposing views selected from the views of the public are included in this section. During the study, different types of sources were used. As a result, the findings obtained by literature review and the information collected from the questionnaire are discussed together in the discussion section. As a result of the study, 46.5% of the people of the region thought to migrate at some point in their lives, 76.5% of them had at least one relative who migrated. Migration is still happening today. It has been revealed that the biggest reason for the migration from the region is unemployment and problems related to jobs, with the common opinion of 76.5% of the participants.

Keywords: Cyprus, Güzelyurt, Human Geography, Migration, Physical Geography

İçindekiler

Onay Sayfası	I
Etik İlkelerine Uygunluk Beyanı	II
Teşekkür	III
Özet	IV
Abstract	V
İçindekiler	VI
Listeler.....	X
Kısaltmalar	XV

BÖLÜM I

Giriş.....	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Amacı	1
Alt Amaçlar.....	2
Araştırmanın Önemi	2
Sınırlılıklar.....	3
Tanımlar	3

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar	6
Kavramsal Temeller	6
İlgili Araştırmalar	9

BÖLÜM III

Yöntem.....	10
Araştırmanı Modeli	10
Çalışma Grubu.....	11
Veri Toplama Araçları.....	11
Verilerin Analizi ve Yorumlanması	12
Çalışmanın Planı.....	12

BÖLÜM IV

Araştırma Alanının Coğrafik ve Kültürel Özellikleri	13
Güzelyurt İlçesinin Tarihi	13
Güzelyurt İlçesinin Fiziki Coğrafya Özellikleri	15
Güzelyurt İlçesinin Jeolojisi	15
Güzelyurt İlçesinin Jeomorfolojisi.....	16
Güzelyurt İlçesinin İklim Özellikleri	16
Güzelyurt İlçesinin Hidrografyası	17
Güzelyurt İlçesinin Toprak Yapısı.....	18
Güzelyurt İlçesinin Bitki Örtüsü.....	19
Güzelyurt İlçesinin Beşeri Coğrafya Özellikleri	20
Güzelyurt İlçesinde Nüfus ve Yerleşme	20
Güzelyurt İlçesinde Eğitim ve Sosyal Yapı.....	23
Güzelyurt İlçesinde Tarım ve Hayvancılık.....	23
Güzelyurt İlçesinde Sanayi	27
Güzelyurt İlçesinde Ulaşım	27
Güzelyurt İlçesinde Turizm	28
Güzelyurt İlçesinde Ticaret.....	29

Güzelyurt İlçesinde Göç Problemi	30
Göç Nedir?.....	30
Göçlerin Nedenleri ve Türleri.....	30
Kıbrıs'ta Göçlerin Tarihçesi	30
Güzelyurt İlçesinde Göçler	31
Güzelyurt İlçesinde Göçlere Neden Olan Faktörler	32

BÖLÜM V

Bulgular ve Yorumlar	38
----------------------------	----

BÖLÜM VI

Tartışma.....	63
---------------	----

BÖLÜM VII

Sonuç ve Öneriler.....	69
Sonuç	69
Öneriler.....	71
Araştırma Sonuçlarına Yönelik Öneriler	71
İleride Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	72

Kaynakça.....	73
EKLER.....	78
Ek-1. Etik Kurul Onayı	78
Ek-2 Katılımcı Bilgilendirme ve Onam formu.....	79
Ek-3 Görüşme Formu	80
Ek-4 Haritalar	84
Ek-5 İntihal Raporu	90
Ek-6 Özgeçmiş	91

Haritalar Listesi

Sayfa

Harita 1: Kıbrıs Adasının Özel Konumu Haritası	84
Harita 2: Güzelyurt İlçesinin Kıbrıs Adası Üzerindeki Konumu Haritası.....	84
Harita 3: 2006 KKTC Yerel Yönetim Haritası İçerisinden Alınan Güzelyurt İlçesi Kesiti	85
Harita 4: Kıbrıs Jeoloji Haritası.....	85
Harita 5: Kıbrıs Cıvarı Fay Haritası	86
Harita 6: 1900-2020 Yılları Arasında Bölgede Gerçekleşen 4.0 ve Üzeri Büyüklükteki Depremler Haritası	87
Harita 7: Araştırma Alanı İçerisinde Yer Alan Akarsu Ağı Haritası	87
Harita 8: Araştırma Alanı İçerisinde Yer Alan Baraj ve Göletler Haritası	88
Harita 9: Kıbrıs Toprak Haritası.....	88

Tablolar Listesi

	Sayfa
Tablo 1: Kuzey Kıbrıs'ta Yer Alan Belediyelerin 2006-2011 Nüfus Sayılarına ve 2019 Projeksiyon Nüfusuna Göre Nüfus Dağılımları Tablosu.....	20
Tablo 2: 2011 Nüfus Sayımına Göre İlçe, Bucak, Belediye ve Mahalle Nüfusları Tablosu.....	21
Tablo 3: Güzelyurt İlçesi Sınırlarında 2018-2019 Yılları Arasında Üretilen Narenciye Ürünlerinin Ton Cinsinden Tablosu.....	24
Tablo 4: Kuzey Kıbrıs 1997-2019 Yılları Arasında Narenciye Ürünlerinin Dışsatım Miktarları Tablosu.....	24
Tablo 5: Kuzey Kıbrıs 1997-2019 Yılları Arasında Narenciye Ürünlerinin İç Tüketim Miktarları Tablosu.....	25
Tablo 6: Bölgelere Göre Faaliyette Olan Tesis Sayıları ve Yatak Kapasiteleri Tablosu.....	28
Tablo 7: Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı Tablosu.....	38
Tablo 8: Katılımcıların Yaş Dağılımı Tablosu.....	39
Tablo 9: Katılımcıların Eğitim Durumu Dağılımı Tablosu.....	39
Tablo 10: Katılımcıların Güzelyurt İlçesi Sınırları İçerisinde Yaşadıkları Süre Tablosu.....	40
Tablo 11: Halka yöneltilen 1. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan Tablo.....	41
Tablo 12: Halka yöneltilen 2. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan Tablo.....	42
Tablo 13: Halka yöneltilen 3. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda 1. Oluşturulan Tablo.....	43
Tablo 14: Halka yöneltilen 3. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan 2. Tablo.....	44
Tablo 15: Halka yöneltilen 4. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan Tablo.....	45

Tablo 16: Halka yöneltilen 5. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan 1. Tablo.....	46
Tablo 17: Halka yöneltilen 5. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan 2. Tablo.....	47
Tablo 18: Halka yöneltilen 6. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda 1. Oluşturulan Tablo.....	48
Tablo 19: Halka yöneltilen 6. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan 2.Tablo.....	49
Tablo 20: Halka yöneltilen 7. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda 1. Oluşturulan Tablo.....	50
Tablo 21: Halka yöneltilen 7. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda 2. Oluşturulan Tablo.....	51
Tablo 22: Halka yöneltilen 7. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda 3. Oluşturulan Tablo.....	52
Tablo 23: Halka yöneltilen 7. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda 4. Oluşturulan Tablo.....	52
Tablo 24: Halka yöneltilen 8. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda 1. Oluşturulan Tablo.....	53
Tablo 25: Halka yöneltilen 8. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda 2. Oluşturulan Tablo.....	54
Tablo 26: Halka yöneltilen 9. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan Tablo.....	55
Tablo 27: Halka yöneltilen 10. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan Tablo.....	56
Tablo 28: Halka yöneltilen 11. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan Tablo.....	57
Tablo 29: Halka yöneltilen 12. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan 1. Tablo.....	59
Tablo 30: Halka yöneltilen 12. Sorudan Elde Edilen Veriler Doğrultusunda Oluşturulan 2. Tablo.....	61

Grafikler Listesi

Sayfa

Grafik 1: Bölgelere göre faaliyette olan turistik alanların yatak kapasiteleri grafiği	29
---	----

Diğer Listeler

Sayfa

Liste 1: Yıllara Göre Kıbrıs Adasındaki Yönetimler Listesi.....	14
Liste 2: Güzelyurt İlçesinde Yer alan Yerleşim Yerleri Listesi	22

Kısaltmalar

KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

TRNC: Turkish Republic of Northern Cyprus

St.: Saint (Aziz)

Km²: Kilometre Kare

m: Metre

m/sn.: Metre bölü saniye, saniye başına alınan yolun metre cinsinden gösterimi

m³: Metre Küp

DPÖ: Devlet Planlama Örgütü

M.Ö.: Milattan Önce

M.S.: Milattan Sonra

(KX): X Numaralı Katılımcı

BÖLÜM I

Giriş

Bu bölümde araştırmanın problemine, amacına, önemine, sınırlılıklarına ve ilgili tanımlara yer verilmiştir.

Problem Durumu

Günümüzde Güzelyurt halkı birçok problem ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu problemlerin bir kısmı bölgenin fiziki yapısından kaynaklansa da büyük bir kısmı beşeri kaynaklıdır. Bölgenin çukur bir yapıya sahip olması insanların bölgeyi yanlış kullanması ile birleştiği zaman fiziki etkenlerde çok önemli bir hal almaktadır. Siyasi belirsizlikler, tarımcıların yaşadığı problemler, tarım ilaçlarının yol açtığı sağlık problemleri ve su sorunları gibi problemlerden dolayı bölgede iş hayatına yeni atılan veya aile kurmakta olan gençler başta olmak üzere bölge halkı ilçeden göç etmektedir.

Bölgedeki göç problemine çözümler üretmek için bölgedeki problemleri bilmenin yanı sıra bölgenin coğrafyasını da bilmek gerekmektedir. Bu sebep ve bölgenin fiziki ve beşeri coğrafyasının detaylı bir şekilde sunulduğu güncel bir çalışma bulunmaması da bu çalışmada bölgenin fiziki ve beşeri coğrafya özelliklerinin de detaylı bir şekilde okuyucuya sunulması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Bölgedeki göç probleminin detaylıca yer aldığı, göç problemine yol açan etkenlerin araştırılıp sunulduğu ve bölgenin fiziki ve beşeri coğrafya özelliklerinin de detaylı bir şekilde içerisinde bulunduğu, bölge halkı ve yöneticileri bilgilendirebilecek bir çalışma yapmanın ileriki yıllarda başta göç problemi olmak üzere diğer problemlerinde çözülmesinde önemli bir adım olduğu öngörülmektedir. Tüm bu sebepler araştırmanın ortaya çıkmasında büyük bir rol oynamıştır.

Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı bölgede önemli bir sorun olan göç problemini detaylıca araştırıp inceleyip gerekli bilgileri elde ettikten sonra halk ile bu problemler hakkında fikir alışverişinde bulunup görüşler almak ve ortaya çıkan bilgileri bir çalışma içerisinde derleyip yöneticiler ve bölge halkını bilgilendirmektir.

Araştırmanın Kapsamı

Kıbrıs adası $34^{\circ} 33'$ - $35^{\circ} 42'$ Kuzey enlemleri ile $32^{\circ} 16'$ - $34^{\circ} 36'$ Doğu boylamları arasında yer almaktadır. Akdeniz'in kuzey doğusunda yer alan Kıbrıs adası, 9251 km^2 yüzölçümü ile Sicilya ve Sardinya adalarından sonra Akdeniz'deki en büyük ada unvanına sahiptir. Ada Türkiye'nin güneyinde, Suriye'nin batısında, Lübnan ve İsrail'in kuzey batısında, Mısır'ın kuzeyinde, Libya'nın kuzey batısında ve Yunanistan'ın güney batısında bulunmaktadır (Harita 1) (İlseven et al., 2015).

Kıbrıs adasının kuzeyinde yer alan Girne dağları ile güneyinde yer alan Trodos dağlık kütesinin arasında Mesarya ovası bulunmaktadır. Mesarya ovasının batı kısmında bulunan Güzelyurt ilçesi ise bu araştırmanın sınırlarını oluşturmaktadır. (Harita 2) (Harita 3).

Alt Amaçlar

1) Yöneticilerin ve bölge halkının bölgedeki göç probleminin nedenleri hakkında gerekli bilgilere ulaşmaları amaçlanmaktadır.

2) Yapılan literatür taraması sonucunda 44 yıldır bölgenin fiziki ve beşeri coğrafyasını bir arada inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır, dolayısıyla bölgenin fiziki ve beşeri coğrafya özelliklerini bir arada bulunduran güncel bir çalışma yapmak bu araştırmanın alt amacını oluşturmaktadır.

Araştırmanın Önemi

Bölgedeki göç problemi ve göç problemini ortaya çıkartan sorunlar bölge halkının tamamı tarafından yeterli ölçüde bilinmemekte veya konuşulmamaktadır. Bölge halkı bu problemi adeta kabullenmiş ve problemin çözümü için herhangi bir şey yapmamaktadır. Bu problemi başta yöneticiler olmak üzere halka yeterli şekilde iletip çözüm önerilerinde bulunmak ve bu problemin çözülmesi için adımlar atmaya öncü olmak büyük önem taşımaktadır. Bir diğer önemli nokta ise bölgenin fiziki ve beşeri coğrafyasının detaylı bir şekilde incelenip verilerin bir araya toplandığı bir çalışma ortaya koymanın ileride bölge ile ilgili çalışmalar yapacak olan kişilere kaynak sunabilecek olmasıdır.

Sınırlılıklar

1) Bu araştırmada görüşlerine danışılan kişiler bölgede yaşayan veya bilirkişi konumundaki kişilerdir.

2) Bu araştırmada göç problemi ve coğrafi yapısı incelenen alan Güzelyurt ilçesi ile sınırlıdır.

Tanımlar

Neolitik: Yaklaşık olarak M.Ö. 10000-6000 yılları arasında yer alan, cilalı taş ve yeni taş çağı olarak da bilinen dönemdir (<https://www.kulturportali.gov.tr/portal/neolitik-cag>).

Jeoloji: Jeoloji gezegenimizin ve kayaçların yapısını oluşumunu ve gelişimini inceleyen bilim dalıdır (http://www.onegeology.org/extra/kids/turkish/what_is.html).

Jeomorfoloji: Jeomorfoloji, yeryüzü şekillerini, onları oluşturan ve değiştiren iç ve dış etkenleri tüm süreçleri ile sistemli bir şekilde inceleyen bilim dalıdır (Hoşgören, 2013).

Hidrografya: Hidrografya, okyanusları, denizleri, kıyı alanlarını, gölleri ve akarsuları oluşumları ve özellikleriyle birlikte zamana ve konuma bağlı bir şekilde inceleyen bilim dalıdır (Özdemir, 2016).

Kuvaterner: Kuvaterner son 2,58 milyon yılı kapsayan dönemdir (Kazancı, 2018).

Pleyistosen: Kuvaternerin ilk devresi olan pleyistosen, 2,58 milyon yıl önce başlayan ve 11,700 yıl önce holosen devrinin başlamasıyla sonlanan buzul çağları devresidir (Kazancı, 2018).

Holosen: Holosen, Kuvaterner devri içerisinde yer alan, şu an içerisinde bulunduğumuz son 11,700 yılı kaplayan jeolojik devredir (Kazancı, 2018).

Senozoik: 66 milyon yıl önce başlayıp paleojen, neojen ve kuvaterneri kapsayan, günümüzde hala daha devam eden jeolojik zamandır (Kazancı, 2018).

Mezozoik: 251 milyon yıl önce ile 66 milyon yıl önceki dönemi kapsayan jeolojik zamandır (Kazancı, 2018).

Neojen: 23 milyon yıl önce başlayıp 2.58 milyon yıl önce biten dönemdir (Kazancı, 2018).

Kretase: 145 milyon yıl önce başlayıp 66 milyon yıl önce sonlanan dönemdir (Kazancı, 2018).

Paleojen: 66 milyon yıl önce kretasenin sonlanmasıyla başlayıp 23 milyon yıl önce biten dönemdir (Kazancı, 2018).

Lithosoller: Dağların yamaçlarında meydana gelen aşınmaların sonucunda geriye kalan taşlı topraklardır (<https://www.cografyabilimi.gen.tr/toprak-cesitleri-nelerdir/>).

Solonetzler: Siyah alkali topraklar olarak da bilinen tuzlu topraklardır (https://www.ktu.edu.tr/dosyalar/ormanekolojisi_b946d.pdf).

Vertisoller: Killi materyaller içeren bozkır iklimi şartlarında oluşan topraklardır (https://www.ktu.edu.tr/dosyalar/ormanekolojisi_b946d.pdf).

Cambisoller: Dünyadaki toprakların %12 sini oluşturan bu toprakların en büyük özellikleri içlerinde birikmiş kil, çözünebilen tuzlar, demir, humus ve alüminyum tabakaların bulunmuyor olmasıdır (<https://delhipages.live/tr/bilim/yer-bilimi-jeolojik-zaman-ve-fosiller/yer-bilimleri/cambisol>).

Rhegosoller: İçerisinde kum barındıran volkanik arazilerde yaygın olan topraklardır (<https://www.cografyabilimi.gen.tr/toprak-cesitleri-nelerdir/>).

Calcaric: Genellikle toprak yüzeyinin 20 cm altından itibaren başlayan topraklardır (Dünya Toprak Kaynakları Referans Sistemi - T.C Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2013).

Orthic: Herhangi bir özelliğe sahip olmayan sıradan bir a horizonu toprağıdır (<https://repository.up.ac.za/bitstream/handle/2263/23510/04chapter4.pdf?sequence=5&isAllowed=y>).

Xeric: Toprak nem rejimlerinden birisidir. Akdeniz ikliminin nem rejimi olarakta bilinir. Bu rejime giren topraklar yılın en az 45 ardışık gününde nemli ve en az 45 ardışık gününde kuru topraklardır (Başayığıt & Dinç, 2005).

Rhodic: Toprak yüzeyinden itibaren 150 cm içerisinde yer alan ve yüzey altı katmanına sahip olan topraklardır (Dünya Toprak Kaynakları Referans Sistemi - T.C Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2013).

Chromic: Toprak yüzeyinden itibaren 150 cm içerisinde yer alan ve yüzey altı katmanına sahip olan topraklardır (Dünya Toprak Kaynakları Referans Sistemi - T.C Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2013). Rhodic topraklar ile benzer özelliklere sahiptirler.

Pellic: Toprak yüzeyinden itibaren 30 cm içerisinde bulunan veya daha düşük yaşa sahip olan topraklardır (Dünya Toprak Kaynakları Referans Sistemi - T.C Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2013).

Tortullaşma: Aşınan malzemelerin birikmesiyle veya çökelme sonucu bir birikimin oluşmasıdır.

Petrokalsik: Masif veya katmanlı şekilde bulunan bir horizondur. Kalsiyum karbonat, kalsiyum ve magnezyum karbonatla çimentolaşmış bir yapıdadır (Dünya Toprak Kaynakları Referans Sistemi - T.C Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2013).

Toprak Horizonu: Toprağın oluşum ve gelişim süreçleri sonucunda ortaya çıkan yatay veya birbirlerine paralelde olabilen çeşitli isimlerle adlandırılan katmanlardır (https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/182431/mod_resource/content/0/5.%20Hafta%20Toprak-%20profil.pdf).

BÖLÜM II

Kavramsal Temeller ve İlgili Araştırmalar

Araştırmanın bu bölümünde çalışma içeriğindeki kavramlara, bu kavramların detaylıca açıklamalarına, konu ile ilgili kuramcılara ve kuramlarına değinilecektir. Ayrıca çalışma ile ilgili araştırmalarda araştırmanın bu bölümünde okuyuculara detaylıca aktarılacaktır.

Kavramsal Temeller

Fiziki ve Beşeri Coğrafya: Coğrafya kendi içerisinde farklı dalları araştıran alt dallara sahiptir. Bu alt dallar insanlara dair sosyal, ekonomik ve davranışsal durumları inceleyen beşeri coğrafya ve yeryüzünde oluşan doğal süreçleri inceleyen fiziki coğrafya şeklinde olmak üzere ikiye ayrılmaktadır (Görüm & Yıldırım, 2016).

Göç: Nüfusun bulunduğu alandan başka bir alana hareketidir, ekonomik, sosyal ve siyasal sebeplerle gerçekleşirler, ülke içerisinde gerçekleşen iç göçler ve ülke sınırları dışarısına olan dış göçler olmak üzere 2 şekilde incelenirler (Çelik, 2006).

Canlılar her zaman daha iyi şartlarda yaşamaya meyillidirler. Gerek ihtiyaçlar gerek kaynaklar gerek ise merak dolayısı ile göç etmektedirler. Örneğin kuşlar hayatları boyunca belirli göç yollarını kullanarak göç ederler, insanlar ise genellikle yerleşik hayata geçmelerinden itibaren daha kalıcı ve uzun süreli göçler yapmaktadırlar.

İnsanlık tarihine bakacak olursak yakın akrabalarımız olan neandertaller 400.000 yıl kadar önce Avrupa ve Asya’da ortaya çıkıp farklı yerlere göç etmişlerdir. Modern insanlar olan Homo Sapiensler ise 300.000-200.000 yıl kadar önce Afrika’da ortaya çıkmışlar ve günümüzden 50.000-40.000 yıl kadar önce Avrupa’ya ulaşmışlardır (<https://bbc.in/3vY0MT3>).

İnsanların dünyaya yayılmalarına sebep olan birçok göç vardır. Bu göçler Afrika’nın doğusundan başlayıp Arabistan yarımadasına doğru gerçekleşmişlerdir. Arabistan yarımadasına yerleşenler ise iki gruba ayrılmışlar. Gruplardan biri Hindistan’ın güney kesimleri üzerinden Endonezya’ya, Endonezya üzerinden de Avustralya ve Yeni Gine topraklarına ulaşmışlardır. Diğer grup ise Avrupa ve

Asya'ya doğru bir yayılım göstermiştir. Avrupa ve Asya'ya doğru yayılım gösteren grubun bir bölümü de Sibirya üzerinden Amerika kıtasına ulaşmıştır. Bu göçler Afrika'dan çıkış ve dünyaya yayılış başlığında toplanabilir

(<https://gocsempozyumu.antalya.edu.tr/>)

(<https://gocsempozyumu.antalya.edu.tr/core/public/uploads/pdf.pdf>).

Avrupalıların 1400'lü yılların başından itibaren başlattığı keşif çağı da önemli göçlere yol açmıştır. Bu göçler genel olarak dini ve ekonomik sebeplerden dolayı gerçekleşmekteydiler. Özellikle doğal kaynaklar bakımından zengin olan ülkeler tarih boyunca emperyal güçler tarafından sömürülerek kullanılmışlardır. Aynı şekilde sanayi devriminde ortaya çıkmasıyla kapitalizmin etkisi dünyada büyük etkiler yaratmış ve göçleri de beraberinde getirmiştir. İki dünya savaşı arasında da imparatorlukların dağılması, savaşlar sonrasında ülke sınırlarının değişmesi, yeni devletlerin ve ulusların ortaya çıkması gibi durumlardan dolayı da birçok göç hareketi gerçekleşmiştir

(<https://gocsempozyumu.antalya.edu.tr/core/public/uploads/pdf.pdf>).

Dünya göç tarihinin en önemli göçlerinden biri olarak kabul edilen, yıllardır tarih ders kitaplarında yer alan, büyük etkiye sahip, birçok kavmin birlikte göç ettiği kavimler göçü de çok önemli bir göçtür ve birçok olayın tetiklenmesine yol açmıştır. Kavimler göçü, Balamir isimli liderlerinin önderliğinde Hunların 374-375 yıllarında itil nehrini aşarak Avrupa'ya ilerlemeleriyle başlamıştır. Bu ilerleme sonucunda Gotlar ve Alanlarında dahil olduğu birçok kavim Hunlara katılmış ve birlikte Batıya ilerlemişlerdir. Bu göç sayesinde Türklerinde varlığı Avrupa kıtasına kadar uzanmıştır. Bu göç Avrupa'da yaşayan kavimleri ve devletleri de çok önemli ölçüde etkilemiştir. Özellikle Roma İmparatorluğunun doğu kanadı yüzyıllar boyunca Türk akınlarına maruz kalmıştır ve batı kanadı yok olmak durumuna kadar gelmiştir (Çapan & Güvenç, 2017).

Savaş Çağlayan'ın 2006 yılında hazırlamış olduğu "Göç kuramları, Göç ve Göçmen ilişkisi" isimli çalışmaya göre 7 adet göç kuramı bulunmaktadır. Bu kuramlar; Ravenstein'in Göç kanunları, İtme Çekme Kuramı, Petersen'in Beş Göç Tipi, Kesişen Fırsatlar Kuramı, Merkez Çevre Kuramı, Göç Sistemleri Kuramı ve İlişkiler Ağı (Network) Kuramı olarak sınıflandırılmışlardır.

Ravenstein göçlerle ilgili 7 kanun belirlemiştir, bu kanunlar Göç ve Mesafe, Göç ve Basamakları, Yayılma ve Emme Süreci, Göç Zincirleri, Doğrudan Göç, Kır Kent Yerleşimcileri Farkı ve Kadın Erkek farkıdır (Çağlayan, 2006).

İtme Çekme Kuramı olarak adlandırılan, 1966 yılında Everett Lee tarafından hazırlanan kurama göre göçler 4 temel faktör ile ifade edilmişlerdir. Bu faktörler yaşanan yerle ilgili faktörler, gidilmesi düşünülen yerle ilgili faktörler, işe karışan engeller ile ilgili faktörler ve bireysel faktörler olmak üzere dörde ayrılmaktadırlar (Çağlayan, 2006).

Petersen'in göç tiplerine göre ilkel, zoraki, serbest ve kitlesel göç türleri bulunmaktadır. Stouffer tarafından öne sürülen Kesişen fırsatlar kuramına göre Stouffer göçlerle ilgili göç edilecek mesafe, göç edilecek yerdeki imkanlar ve bu imkanların miktarı olmak üzere 3 konuya yoğunlaşmıştır. Merkez çevre kuramı veya bir diğer bilinen ismiyle bağımlılık okulu kuramı ise Samir Amin, Immanuel Wallerstein, Andre Gunder Frank başta olmak üzere birçok düşünür tarafından geliştirilmiştir, bu kurama göre merkez ve çevre olmak üzere dünya ikiye ayrılmış ve merkez ile çevre birbirlerine ekonomik olarak bağımlı şekilde var olabilmektedirler. Bu kurama göre kapitalist düzenin bir parçası olarak ucuz iç gücü gibi sebeplerden dolayı da göçler yaşanmaktadır (Çağlayan, 2006).

Göç sistemleri kuramı olarak bilinen kurama göre iki veya daha fazla ülke karşılıklı bir şekilde göçmen değişimi yaparlar ve bir sistem oluştururlar, bu iki veya daha fazla ülke birbirlerine yakın olabileceği gibi birbirlerine uzak mesafelerde olan ülkelerde olabilirler, bu kuram ekonomik ve politik temelli bir kuramdır. Son olarak ilişkiler ağı kuramına bakacak olursak bu kuramın temelini göçmenlerin göç ettikleri bölgede kurdukları ilişkiler oluşturmaktadır, oluşan bu ilişkiler ağı birçok farklı şekilde güçlü veya zayıf ağlar olabilirler (Çağlayan, 2006).

İlgili Araştırmalar

Yapılan literatür taraması sonucunda doğrudan bölgedeki göç problemini ele alan bir çalışmaya ve bölgenin fiziki ve beşeri coğrafyasını kapsamlı şekilde anlatan bir çalışmaya ulaşılmıştır.

Şaban S. Hasan tarafından 1977 yılında, Prof. Dr. Necdet Tunçbilek'in danışmanlığında İstanbul Üniversitesinde hazırlanmış olan "Kıbrıs'tan Güzelyurt Şehri Monoğrafisi" isimli çalışmada Güzelyurt ilçesinin konumuna, tarihine, jeomorfolojik özelliklerine, toprak durumuna, su kaynaklarına, tabii bitki örtüsüne, nüfus ve yerleşme özelliklerine, mülkiyet durumuna, tarımsal faaliyetlerine, hayvancılık faaliyetlerine, sanayi faaliyetlerine ve son olarak ulaşım ve ticaret özelliklerine değinilmiştir.

Doç. Dr. Serkan İlseven tarafından 2016 yılında hazırlanan "Assesment of the Impacts of Population Decline in the Town of Guzelyurt on the Socio-economic Structure of TRNC" isimli çalışmada bölgenin nüfus coğrafyasından, bölgedeki göçlerden, bölgedeki göçlerin nedenlerinden ve kısaca bölgenin coğrafya özelliklerinden bahsedilmiştir.

BÖLÜM III

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, çalışılan grup (evren/örneklem), çalışma süresince veri toplama amacı ile kullanılan araçlar, çalışma sonucunda cevaplarına ulaşılması hedeflenen araştırma soruları, verilerin nasıl analiz edilip sonuçlara ulaşıldığı ve genel olarak çalışmanın nasıl bir şekilde planlandığı yer almaktadır.

Araştırma Modeli

Araştırmada Nitel yöntem kullanılmıştır. Nitel yöntem nitel veri toplama yöntemlerini kullanır, bu veri toplama yöntemleri gözlem, görüşme, belge ve söylev analizi olabilir. Bunların yanı sıra nitel yöntem farklı disiplinleri birleştiren ve bütüncül bir yapıya sahiptir, ayrıca insanlara ilişkin algı ve olayların doğal ortamında derinlemesine incelenmesini amaçlar (Baltacı, 2019).

Verilerin toplanması için karşılıklı görüşme tekniğinden yararlanılmıştır hazırlanan görüşme formu katılımcıların kendilerini rahatça ve ayrıntılı bir şekilde ifade edebilecekleri açık uçlu sorulara sahip olup nitel yönteme uygun bir şekilde tasarlanmıştır. Form aracılığıyla görüşlerine danışılan katılımcıların verdikleri bilgilerin ayrıntılı olmasına özen gösterilmiş ve katılımcılar gerekli şekilde yönlendirilmişlerdir. Görüşmeye başlamadan hemen önce katılımcılar eksiksiz bir şekilde bilgilendirilmişlerdir. Bilgilendirme, katılımcı bilgilendirme ve aydınlatılmış onam formu ile yapılmıştır. Form hazırlanırken belirlenen sorular 3 uzmana gösterilip gerekli yönlendirilmelerde düzenlenmiş ve uzman görüşleri dikkate alınarak sorular son hallerine getirilmiştir.

Çalışma içerisinde özellikle bölgenin coğrafik özellikleri araştırılırken birçok kaynak türü kullanılmış ve arazi gezisi yapılmıştır. Gözlemlerde kaynaklarla birleşince kapsamlı bir şekilde bölgenin özellikleri ortaya çıkmış ve çalışmaya eklenmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışma için gerekli sonuçlara ulaşmak amacı ile bir evren konumunda olan Güzelyurt nüfusu içerisinde 66 kişilik bir örneklem grubu oluşturup, örneklemden evrene ulaşmak amaçlanmıştır. Oluşturulan örneklemde fikirlerine danışılan kişilerin tamamı Güzelyurt ilçesinde yaşamaktadırlar, cinsiyet ve eğitim durumu gibi kriterlere bakılmaksızın rastgele kişilerden seçilmişlerdir. Seçilen kişiler 18 yaşından büyük bireylerdir.

Veri Toplama Araçları

Veriler toplanırken kullanılan kaynakların yanı sıra halkın görüşlerini almak için bir görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan form şu sorulara cevap aramaktadır;

- Bölge halkı bölgeden göç etmeyi düşünüyor mu?
- Bölge halkı bölgedeki hizmetlerden memnun mu?
- Yıllardır gözlemlenen ve geçmiş çalışmalarında ortaya çıkardığı göç durumu içerisinde bulunduğumuz yıllarda da önemli bir seviyede devam ediyor mu?
- Halkı göçe iten en önemli sebepler nelerdir?
- Bölge halkı yatırımlarını ilçe içerisinde mi yapıyor?

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları;

- Bölge halkının görüşleri hakkında bilgiler elde etmek için hazırlanmış olan görüşme formu
- Makaleler / Tezler
- Raporlar
- Coğrafik özelliklerin gözlemlenmesi
- Gazete haberleri
- WEB siteleri
- Bakanlıkların halka açık şekilde sunduğu veriler
- Güzelyurt belediyesinin halka açık şekilde sunduğu veriler

- Uydu görüntüleri
- Haritalar
- Grafikler

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Çalışma içerisinde kullanılması öngörülen tüm veriler toplanmış, kullanılması en doğru olduğuna karar verilen veriler kullanılmış ve zaman zaman ise çeşitli veriler farklı kaynaklardaki veriler ile karşılaştırılıp bir sentez haline getirilmiştir. Ardından görüşme formu aracılığı ile yüz yüze bir şekilde bölge halkına yöneltilen sorular yardımıyla halkın görüşleri alınmış ve analiz edilmiştir. Analiz edilen bu veriler sayısallaştırılarak oluşturulan temalar yardımı ile tablolar haline getirilip çalışmaya eklenmiş ve yorumlanmıştır.

Çalışmanın Planı

İlk olarak çalışılacak alan ve problem belirlenmiştir. Ardından gerekli sınırlandırmalar yapıp araştırmanın başlığına karar verilmiştir. Yapılan hazırlık ve ön çalışmada toplanmasına karar verilen bilgiler toplanmaya başlanmış ve bölgenin coğrafyası hakkında tüm kaynaklar bir arada incelenmiştir. Görüşme formundan da elde edilen bilgiler ışığında gerekli sonuçlara ulaşılmış ve görüşme formunun sonuçları çalışmaya uygun bir şekilde tablolaştırılarak çalışma içerisine eklenmiştir. Ardından tartışma bölümü ile sonuç ve öneriler bölümü yazılmıştır.

BÖLÜM IV

Araştırma Alanının Coğrafi ve Kültürel Özellikleri

Araştırmanın bu bölümünde araştırma alanı olan Güzelyurt İlçesi'nin Coğrafi ve kültürel özelliklerinden detaylıca bahsedilecektir. İlk olarak bölgenin tarihi geçmişine daha sonra ise bölgenin fiziki coğrafya ve beşeri coğrafya özelliklerine son olarakta bölgedeki göç problemine detaylıca değinilecektir.

Güzelyurt İlçesinin Tarihi

Araştırmanın bu bölümünde Güzelyurt ilçesindeki ilk yerleşimlerden, şehrin kuruluşundan, ilçe statüsü kazanmasından ve ilk yerleşimlerden günümüze kadar olan süreçteki yönetimlerden bahsedilecektir. Kıbrıs adasındaki ilk insan yerleşimlerinin M.Ö.10.000 yılına kadar dayandığı tahmin edilmektedir. Adaya yerleşen ilk yerleşimciler avcı ve toplayıcı topluluklardan oluşmaktaydı ve adanın güneyinde yapılan kazılar sonucunda bu kişilerin adanın güney kısımlarına yerleştikleri ve bu yerleşmenin Neolitik çağda gerçekleştiği ortaya çıkmıştır (<http://users.metu.edu.tr/birten/tarihoncesi.html>).

Girne, Lefkoşa ve Lefke şehirlerinin ortasında yer alan Güzelyurt şehrinin Yunanistan'dan Kıbrıs'a gelmiş olan Spartalılar tarafından Afrodite için kurulduğu iddia edilmektedir (<http://users.metu.edu.tr/birten/Guzelyurt.html>). 1980-1998 yılları arasında Lefkoşa ilçesinin bir bucağı konumunda olan Güzelyurt 33/1998 Mülki Yönetim Yasası'na bağlı olarak 1998 yılında ilçe statüsü kazanmıştır. Bu dönemde Lefke'de Lefkoşa ilçesinin bir bucağı konumundan Güzelyurt ilçesinin bir bucağı konumuna gelmiştir. 1998-2017 yılları arasında Güzelyurt İlçesinin bir bucağı olan Lefke 2/2017 Mülki Yönetim ve Bölümleri Değişiklik Yasası'na bağlı olarak 2017 yılında Güzelyurt'un bir bucağı olmaktan ayrılıp ilçe statüsü kazanmıştır. 2017 yılından günümüze kadar olan süreçte Güzelyurt ilçesi 1 bucak ve 12 yerleşim yerinden oluşan bir ilçe konumundadır (Erengin, 2019).

Liste 1.

Yıllara Göre Kıbrıs Adasındaki Yönetimler Listesi

(<http://users.metu.edu.tr/birten/tarih.html>) (Karageorghis, 1969).

- 1) M.Ö. 7000-3000: Yeni Taş Devri
- 2) M.Ö. 3000-1500: Bronz Çağı
- 3) M.Ö. 1500-1450: Mısır Dönemi
- 4) M.Ö. 1320-1200: Hitit Dönemi
- 5) M.Ö. 1200-1000: 2. Mısır Dönemi
- 6) M.Ö. 1000-710: Finikeliler Dönemi – Kıbrıs Şehir Krallıklarının Kurulması
- 7) M.Ö. 710-609: Asurlular Dönemi
- 8) M.Ö. 609-525: 3. Mısır Dönemi
- 9) M.Ö. 525-333: İran Pers Dönemi
- 10) M.Ö. 411-333: Pers ve Eski Yunan (Helen) Dönemi
- 11) M.Ö. 294-58: Ptolemiler Dönemi
- 12) M.Ö. 58 – M.S. 395: Roma Dönemi
- 13) M.S. 395-1190: Bizans Dönemi
- 14) 1190-1191: Haçlılar Dönemi (I. Richard)
- 15) 1191-1489: Lüzinyan Dönemi
- 16) 1489-1571: Venedik Dönemi
- 17) 1571-1878: Osmanlı Türk Dönemi
- 18) 1878-1960: İngiliz Dönemi
- 19) 1960-1974: Kıbrıs Cumhuriyeti
- 20) 1974: Kıbrıs Barış Harekatı
- 21) 1974-1983: Kıbrıs Türk Federe Devleti
- 22) 1983' ten günümüze: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Güzelyurt İlçesinin Fiziki Coğrafyası

Güzelyurt İlçesinin Jeolojisi

Kıbrıs adasının şu an bulunduğu bölge 2. Jeolojik zaman olan mezozoik de bir denizdi. Bu deniz Tethys denizi olarak bilinmekte ve büyük bir okyanusun parçasıydı. Yıllar içerisinde Tethys denizinin kuzeyinde yer alan Avrasya levhası ve güneyinde yer alan Afrika levhası çarpışmaya başlamış ve Kıbrıs adasının oluşumunun ilk adımları ortaya çıkmıştır. Bu çarpışmaların sonucunda zayıflayan yer kabuğundan sızan magma zamanla soğuyarak Trodos dağı oluşturmaya başlamıştır. Tektonik hareketlerin devam etmesi ile oluşmuş olan volkanik yapı yükselmiş ve bir ada görünümünü almıştır. 3. Jeolojik zaman olan Senozoik de levhaların çarpışmaya devam etmeleri sonucunda sıkışan tabakalar kıvrılarak yükselmeye başlamış ve Girne dağları ortaya çıkmıştır. Yaklaşık 20 milyon yıl önce Tethys denizinde karşılıklı 2 ada konumunda bulunan Trodos dağı ve Girne dağları zamanla aşınmaya devam etmiş ve arada kalan Mesarya ovasında aşınan malzemelerin birikmesi ve su seviyesinin de değişmesiyle pleyistosen sonunda yükselerek su üzerine çıkan Mesarya ovası adanın ovalık kısmını oluşturmuştur. Zamanla meydana gelen değişimler sonucunda da ada şu anki görünümü kazanmıştır (İlseven et al., 2015). Araştırmada bulunan Güzelyurt ilçesi de Mesarya ovası içerisinde yer almaktadır.

Not: Jeolojik zamanların sınıflandırılmasında farklılıklar olduğu için kaynakçadaki jeolojik zaman isimleri günümüzde kullanılan sınıflandırmaya göre değiştirilmiştir.

Harita 4'e göre Güzelyurt ilçesinin jeolojik yapısı;

Q2: Holosende oluşmuş olan silt, kum ve çakıllardır. Bölgenin batısında yaygın olmakla birlikte bölgenin tamamında bulunmaktadır.

Q1': Neojen sonu ve pleyistosen de oluşmuş olan biyokalkarenit, kum ve kumlu marnlardır. Çoğunlukla bölgenin kuzey ve doğusunda yer almaktadırlar.

Q1'': Pleyistosen de oluşmuş olan çakıl, kum, silt ve farklılaşmamış kayalardır. Bölgenin orta ve güney kesimlerinde yer almaktadırlar.

K+PG: Kretase ve paleojen dönemde oluşmuş olan globigerinal kireç taşı, tebeşir taşı, kırmızı marn, pembe marn ve çörtlerdir. Bölgenin doğusunda yer almaktadırlar.

N1'': Neojende oluşmuş olan dalgalı tebeşir, marn, marnlı tebeşir, kireçli marn ve arenitlerdir. Bölgenin doğusunda yer almaktadırlar.

N1-''': Neojende oluşmuş olan grovak, marn, kumtaşı, silt taşı, bazal konglomeralardır. Bölgenin kuzey doğusunda yer almaktadırlar.

N2: Neojende oluşmuş olan biyokalkarenit, kum, çakıl, kumlu marn, marn, marnlı kireçtaşlarıdır. Bölgenin doğusunda yer almaktadırlar.

Güzelyurt ilçesinin kuzeyde çok yakınından güneyde ise biraz daha uzağından toplamda 2 adet fay hattı geçmektedir fakat bölge yakın zamanda büyük bir deprem yaşamamıştır, yakın geçmişte de büyük bir can veya mal kaybına sebebiyet vermiş olan bir deprem bulunmamaktadır (Harita 5) (Harita 6).

Güzelyurt İlçesinin Jeomorfolojisi

Güzelyurt hafif dalgalı bir zemine, alüvyal bir karaktere ve ortalama olarak 46 metre yüksekliğe sahip bir ilçedir. Bölgenin doğusu ve batısı ova, kuzey-kuzeydoğusu ve güneyi dağlarla çevrilidir. Bölgede yer yer küçük tepelere rastlanmaktadır (S.Hasan, 1977). Güzelyurt şehrinin bulunduğu alana Güzelyurt ovası denilmektedir, bu ovanın Trodos dağlık kütesinden kuzeye doğru akan derelerin taşıdığı çakılların bir set meydana getirmesi sonucunda taşınan malzemelerin bölgede birikmesiyle oluştuğu düşünülmektedir (İlseven, 2021). Bölge genel olarak yüksek olmayan, çevresine göre çukur ve tarıma uygun bir yapıdadır. Bölgede uzun bir akarsu yatağı ağı yer almaktadır fakat bu yataklardan yılın kısa bir döneminde su akmaktadır, hatta bazı yataklardan yıllardır hiç su akmamıştır.

Güzelyurt İlçesinin İklim Özellikleri

Kıbrıs adası, subtropikal iklim ismiyle de bilinen karasal kökenli doğu Akdeniz ikliminin etkisindedir, bu iklim türünün başlıca özellikleri yaz mevsiminin sıcak ve kurak olması kış mevsiminin ise ılık ve orta seviyede yağışa sahip olmasıdır. Bu özelliklerin ortaya çıkmasında coğrafi konum ve deniz çok büyük etkenlerdir (S.Hasan, 1977).

Güzelyurt ilçesinin kuzeyinde ve güneyinde dağlık alanlar yer alsa da batısı deniz etkisine açıktır ve bu sayede denizden gelip iç kısımlara ulaşabilen nemli hava bölgedeki karasallık şartlarını hafifletmektedir (S.Hasan, 1977).

Kuzey Kıbrıs'ın yıllık ortalama hava sıcaklığı 19⁰C olmakla birlikte en sıcak ay genellikle temmuz, en soğuk ay ise genellikle ocak ayıdır. Yaz aylarında hava sıcaklıkları 40⁰C'ye ulaşmakta, kış aylarında ise toprak yüzeyi sıcaklığı yer yer 0⁰C'nin altına düşmektedir (<http://kktcmeteor.org/meteorolojikbilgi/kibris-iklimi>).

Kuzey Kıbrıs'ta en çok yağışın gerçekleştiği dönem genellikle ekim ve mart ayları arasında olan dönemdir. Aralık ayı en yağışlı ay, temmuz ve ağustos ayları ise Kuzey Kıbrıs'ın en kurak aylarıdır (<http://kktcmeteor.org/meteorolojikbilgi/kibris-iklimi>). Kuzey Kıbrıs'ta yeryüzü şekillerine bağlı olarak rüzgar farklı yönlerden esmektedir fakat Kuzey Kıbrıs genelinde hakim rüzgar yönü batıdır ve rüzgar şiddeti ortalama olarak 2.8 m/sn.dir (<http://kktcmeteor.org/meteorolojikbilgi/kibris-iklimi>).

Güzelyurt İlçesinin Hidrografyası

Kuzey Kıbrıs'ta su ihtiyacının %98'i yer altı sularından ve bu yeraltı sularının %80'i de Güzelyurt, Girne dağları, Girne sahil ve Gazimağusa akiferlerinden karşılanmaktadır fakat bu suların aşırı kullanılması yer altı sularının tuzlanmasına yol açmıştır (İlseven et al., 2015).

Güzelyurt ilçesinin ve aynı zamanda Kuzey Kıbrıs'ın en önemli akiferi olan Güzelyurt akiferi 400 milyon m³ rezerve sahip olmakla birlikte 150 km² lik bir alan kaplamaktadır ve ortalama kalınlığı 100 m olan Güzelyurt akiferine yıllık olarak 35 milyon m³ su girişi ve 60 milyon m³ su çıkışı olmaktadır (Şenol, 2020).

Güzelyurt ilçesinin akarsu ağına bakıldığı zaman bölgenin neredeyse tamamını kaplayan bir ağ görülmektedir. Bölgedeki akarsuların tamamı mevsimlik akarsular olup sadece yağışlı dönemlerde akmaktadırlar, zaman zaman ise taşkınlarda meydana gelmektedir. İlçedeki en önemli akarsu Serahi deresidir ve Serahi deresi ilçeye Güney Kıbrıs'tan gelip ilçenin güney doğusundan ilçeye girmektedir. İlk olarak şahinler barajına ulaşan dere, şahinler barajından çıkıp Güzelyurt barajına ulaşmakta ve daha sonra ise Güzelyurt barajından çıkıp batıda dar

dere ile birleşip şehrin batısında yer alan yayla isimli yerleşim yerinden denize dökülmektedir (Harita 7).

Harita 8’de yer aldığı şekilde ilçede baraj ve gölet olarak tanımlanan 4 adet alan bulunmaktadır. Bölgedeki Güzelyurt barajı ülkede yeraltı suyunu besleme amacı ile kullanılan başlıca barajlardandır, Akdeniz göleti ise 1460 m³ su kapasitesi ile bölgede önemli bir göletdir. Yuvacık göleti ve Şahinler barajı da ilçe içerisinde yer almaktadır (İlseven, 2021).

Güzelyurt İlçesinin Toprak Yapısı

Bölgedeki en önemli topraklar alüvyal (birikme sonucu oluşan) topraklardır. Güzelyurt ilçesinde alüvyal toprakların oluşma sebebi yıllar boyunca Trodos dağlık kütlelerinden aşınan malzemelerin Güzelyurt’un da içerisinde bulunduğu Mesarya ovasında birikmesidir (S.Hasan, 1977). Bölgede yer alan alüvyal toprakların dışında kalan alanlarda tahıl tarımına uygun olan kestane renkli step toprakları da bulunmaktadır (Kapluhan, 2018). Üzerinde genellikle narenciye ve patates tarımı yapılan Akdeniz toprağı olarak ta bilinen Terra Rossa’lara da bölgede rastlanılmaktadır (İlseven et al., 2015).

Harita 9’ a göre Güzelyurt ilçesinde yer alan topraklar;

Ic: Calcaric Lithosoller, Güzelyurt ilçesinin kuzeyi ve doğusu boyunca bulunmaktadır.

So: Orthic Solonetzler, Güzelyurt ilçesinin batısında ve güneyinde bulunmaktadır.

Vx: Xeric Vertisoller, Güzelyurt ilçesinin merkezinin kuzey ve kuzeydoğusunda bulunmaktadır.

Vr: Rhodic Vertisoller, Güzelyurt ilçesinin güneyinde bulunmaktadır.

Vc: Chromic Vertisoller, Güzelyurt ilçesinin güney batısında bulunmaktadır.

Vp: Pellic Vertisoller, Güzelyurt ilçesinin merkezinin etrafında ve güney doğusunda bulunmaktadır.

Bc: Calcaric Cambisoller, Güzelyurt ilçesinin kuzeyinde doğusunda ve batısında bulunmaktadır.

Rc: Calcaric Rhegosoller, Güzelyurt ilçesinin kuzey batısında bulunmaktadır.

Noktalı alanlar kumlu alanları, x şekillerinin bulunduğu alanlar tortullaşmanın bulunduğu tabakaları ve dikdörtgen şekillerinin bulunduğu alanlarda petrokalsik tabakaları temsil etmektedirler.

Güzelyurt İlçesinin Bitki Örtüsü

Güzelyurt ilçesi Mesarya ovasında yer almaktadır, dolayısı ile bölgenin bitki örtüsünü incelerken Mesarya ovasının bitki örtüsü incelenecektir. Bölgede en çok yayılım göstermiş bitki türü bozkırlardır (İlseven, 2004).

Bölgede en çok rastlanılan bitkiler; tek yıllık otsu bitkiler, çalı formundaki bitkiler, dere içlerinde ılgın gibi tuzlu ortamlarda yaşamına devam edebilen ve kuraklığa dayanabilen bitkiler, Kıbrıs akasyası, okalıptüs, demir ağaç gibi bazen tek tek bulunan bazen ise koruluk oluşturan ağaçlar ve bazı alanlarda ise fıstık çamları da yer almaktadır (İlseven, 2004).

İlçenin Akdeniz iklimi etkisinin altında olmasından dolayı ve koşullarında uygun bir ortam yaratmasından ötürü bölgede zeytin ağacı, keçiboynuzu, kermes meşesi ve mersin gibi birçok maki türüne rastlanılmaktadır.

Bölgenin uydu görüntüleri incelendiği zaman ilçenin genel olarak iyi bir miktarda yeşil alana sahip olduğu görülmektedir. Bölgedeki yeşil alanların birçoğu kişilere ait alanlar olsa da 2 alanda ciddi bir orman varlığı görülmektedir. Bu alanlardan biri ilçenin kuzeyinde yer alan Kalkanlıda yer almaktadır bir diğeri ise bölgenin doğusunda yer alan Güzelyurt – Lefkoşa anayolu üzerinde yer alan Ünsal Akel koruluğudur.

Kuzey Kıbrıs'ta en çok yayılmış orman ağaçları kızılçamlar, fıstıkçamları, serviler, okalıptüsler, akasyalar ve karışık ormanlardan oluşan ağaçlardır (Koday, 1998). Güzelyurt ilçesinde de bu ağaçların oluşturduğu alanlara rastlanmaktadır.

2018 yılında bölgede 3,50 hektar alan ağaçlandırılmış, 172941 adet fidan üretilmiş ve 27 hektar alan çıkan orman yangınlarından dolayı yanmıştır (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Ormancılık, 2018).

2019 yılında bölgede ağaçlandırma yapılmamış, 28000 fidan üretilmiş ve 1.5 hektar alan orman yanmıştır (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Ormancılık, 2019).

Güzelyurt İlçesinin Beşeri Coğrafyası

Güzelyurt İlçesinde Nüfus ve Yerleşme

Tablo 1.

Kuzey Kıbrıs'ta yer alan belediyelerin 2006-2011 Nüfus sayımlarına ve 2019 projeksiyon nüfusuna göre nüfus dağılımları tablosu (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti - Yerel Yönetimler Raporu - Devlet Planlama Örgütü, 2019)

Belediyeler	2006 Nüfus (De-Jure)	2006 % Dağılım	2011 Nüfus (De-Jure)	2011 % Dağılım	2019 Nüfus (Projeksiyon)	2019 Nüfus (Projeksiyon % Dağılım)	2011-2019 Nüfus Artışı	2011 - 2019 % Artış
Lefkoşa Türk Belediyesi	56,146	21.9	61,378	21.5	81,012	21.2%	19,634	32.0
Gazimağusa Belediyesi	35,785	14.0	40,920	14.3	55,648	14.6%	14,728	36.0
Gime Belediyesi	27,357	10.7	33,207	11.6	45,881	12.0%	12,674	38.2
Güzelyurt Belediyesi	18,562	7.2	18,946	6.6	24,070	6.3%	5,124	27.0
Gönyeli Belediyesi	12,393	4.8	17,277	6.0	25,772	6.8%	8,495	49.2
Lefke Belediyesi	10,702	4.2	11,091	3.9	14,126	3.7%	3,035	27.4
Değirmenlik Belediyesi	12,297	4.8	11,895	4.2	15,054	3.9%	3,159	26.6
Lapta Belediyesi	12,089	4.7	12,118	4.2	15,084	4.0%	2,966	24.5
Beyarmıdu Belediyesi	4,290	1.7	4,125	1.4	4,951	1.3%	826	20.0
Alsancak Belediyesi	5,153	2.0	6,597	2.3	9,331	2.4%	2,734	41.4
İskele Belediyesi	7,222	2.8	7,906	2.8	10,497	2.8%	2,591	32.8
Yeniboğaziçi Belediyesi	5,878	2.3	6,618	2.3	8,824	2.3%	2,206	33.3
Akdoğan Belediyesi	2,581	1.0	2,471	0.9	2,954	0.8%	483	19.5
İnönü Belediyesi	2,893	1.1	2,927	1.0	3,642	1.0%	715	24.4
Çatalköy Belediyesi	4,183	1.6	5,652	2.0	8,606	2.3%	2,954	52.3
Vadii Belediyesi	2,362	0.9	2,390	0.8	2,965	0.8%	575	24.1
Akyükü Belediyesi	3,478	1.4	3,884	1.4	5,140	1.3%	1,256	32.3
Dikmen Belediyesi	6,761	2.6	9,120	3.2	13,615	3.6%	4,495	49.3
Dıkkarpaz Belediyesi	2,286	0.9	2,349	0.8	2,960	0.8%	611	26.0
Paşaköy Belediyesi	3,300	1.3	3,561	1.2	4,493	1.2%	932	26.2
Yeni Erenköy Belediyesi	5,580	2.2	5,627	2.0	6,984	1.8%	1,357	24.1
Mehmetçik Belediyesi	3,159	1.2	3,729	1.3	5,032	1.3%	1,303	34.9
Geçitkale Belediyesi	2,460	1.0	2,380	0.8	2,871	0.8%	491	20.6
Esentepe Belediyesi	2,274	0.9	2,414	0.8	3,098	0.8%	684	28.3
Büyükkomuk Belediyesi	2,849	1.1	2,860	1.0	3,549	0.9%	689	24.1
Tatlısu Belediyesi	1,160	0.5	1,459	0.5	2,005	0.5%	546	37.4
Serdarlı Belediyesi	2,432	0.9	2,411	0.8	2,954	0.8%	543	22.5
Akmacılar Belediyesi	462	0.2	390	0.1	426	0.1%	36	9.2
ARA TOPLAM	256,094	100.0	285,702	100.0	381,544	100.0%	95,842	33.5
Pile	462		479		604			
Karaman (Y.Karmi)	85		55		48			
Kantara	3		21		34			
GENEL TOPLAM	256,644		286,257		382,230			

Tablo 1 incelendiği zaman bölge nüfusunun 2006 yılından 2011 yılına kadar olan 5 yıllık süreçte sadece 384 kişi arttığını ve 2011 yılından 2019 yılına kadar olan süreçte 5124 kişi daha artacağını öngörmekteyiz, bu artışlara baktığımız zaman ise 2011-2019 arası süreçte bölge nüfusunun %27 artacağını öngörülmektedir.

Tablo 2.

2011 Nüfus sayımına göre ilçe, bucak, belediye ve mahalle nüfusları tablosu (DPÖ, 2014).

İlçe, Bucak, Belediye ve Mahalle			Toplam	Cinsiyet	
				Erkek	Kadın
Güzelyurt	İlçe Toplam				
	GÜZELYURT MERKEZ	Bucak Toplamı	18946	9709	9237
		GÜZELYURT	18946	9709	9237
		LALA MUSTAFA PAŞA	999	500	499
		PİYALE PAŞA	3711	1854	1857
		YAYLA	850	424	426
		AŞAĞI BOSTANCI	1822	872	950
		GÜNEŞKÖY	505	252	253
		İSMET PAŞA	2541	1265	1276
		YUKARI BOSTANCI	1495	788	707
		AKÇAY	1008	511	497
		AYDINKÖY	1164	563	601
		GAYRETKÖY	367	179	188
		KALKANLI	2305	1423	882
		MEVLEVİ	386	207	179
		SERHATKÖY	573	280	293
		ŞAHİNLER	189	89	100
YUVACIK	214	113	101		
ZÜMRÜTKÖY	817	389	428		

Not: Tablo 2’de siyah bir şekilde üzeri kapatılan alan Güzelyurt ilçesi ile Lefke ilçesinin toplam nüfusunu göstermekteydi fakat Lefke’nin Güzelyurt ilçesinden ayrılıp ayrı bir ilçe olmasından dolayı araştırmaya eklenmeden önce tablodan çıkarılmıştır.

Tablo 2’de görüldüğü üzere Güzelyurt ilçesinin 2011 yılındaki toplam nüfusu 18946 idi, bu nüfusun 9709’u erkek 9237 ise kadındır. Güzelyurt ilçesinin merkezi Lala Mustafa Paşa, Piyale Paşa ve İsmet Paşa olmak üzere 3 büyük mahalleden oluşmaktadır. Bu 3 mahalleden en kalabalık olanı ise Piyale Paşa mahallesidir.

Kuzey Kıbrıs’ta yapılan ilk nüfus sayımı olan 1975 nüfus sayımına bakıldığında zaman Güzelyurt nüfusunun 6300 olduğunu görmekteyiz ve bu dönemde de en kalabalık mahalle Piyale Paşa mahallesiydi (S.Hasan, 1977).

Liste 1.

Güzelyurt İlçesinde yer alan yerleşim yerleri listesi

(<https://icisleri.gov.ct.tr/BAKANLIK/Kaymakaml%C4%B1klar>) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı

1. Akçay
2. Aydıncöy
3. Aşağı Bostancı
4. Yukarı Bostancı
5. Gayretköy
6. Güneşköy
7. Güzelyurt (Lala Mustafa Paşa, Piyale Paşa, İsmet Paşa)
8. Kalkanlı
9. Mevlevi
10. Serhatköy
11. Şahinler
12. Yayla
13. Yuvacık
14. Zümrütköy

Not: Güzelyurt ilçesinde yer alan yerleşim bölgelerine ait verilerin alındığı <https://icisleri.gov.ct.tr/BAKANLIK/Kaymakaml%C4%B1klar> internet sitesinde Yukarı Bostancı ve Aşağı Bostancı yer almamaktadır fakat nüfus verilerine bakıldığı zaman ayrı birer yerleşim yeri olarak görüldükleri için bu kısma eklenmişlerdir.

1967 yılı verilerine bakıldığı zaman Güzelyurt ilçesinde 6642 Rum ve 123 Türk evi yer almaktaydı, 1974 te gerçekleşen barış hareketinin ardından 1974 yılı Kasım ayında Türkler bölgeye yerleşmeye başlamışlardır ve şu an bölge tamamen Türklere aittir (S.Hasan, 1977).

Bölgeye gelen ilk Türkler Rumlardan kalan evlere yerleşmişlerdir ve birçoğu halen daha aynı evlerde yaşamlarını sürdürmektedirler, bir kısmı ise geçen yıllar içerisinde kendi evlerini inşa etmişlerdir. Bölgenin geneline baktığımız zaman yer yer eski binalar görebilmemize rağmen çoğunluk olarak modern mimariye rastlamaktayız.

Güzelyurt İlçesinde Eğitim ve Sosyal Yapı

Güzelyurt ilçesi gün geçtikçe eğitim konusunda gelişmektedir. Özellikle bölgede eğitim veren Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Kampüsü ve Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi ilçedeki ekonomiyi daha iyi hale getirmişlerdir. Bölgede Zümrütköy İlkokulu, Portakal Çiçekleri Anaokulu, Serhatköy İlkokulu, Güzelyurt Atatürk Maarif Anaokulu, Güzelyurt Özgürlük İlkokulu, Güzelyurt Barış İlkokulu, Kalkanlı Anaokulu, Kurtuluş İlkokulu, Fikri Karayel İlkokulu ve Aydıncöy İlkokulu olmak üzere 10 tane ilköğretim dairesine bağlı okul yer almaktadır. Genel Ortaöğretim Dairesi Müdürlüğüne bağlı okullar Şehit Turgut Ortaokulu, Kurtuluş Lisesi ve Güzelyurt Türk Maarif Koleji olmak üzere 3 adettir ve bölgede Mesleki Teknik Öğretim Dairesi Müdürlüğüne bağlı olan Güzelyurt Meslek Lisesi de bulunmaktadır (<http://www.mebnet.net/>) (16.12.2021 Tarihli Erişim).

Güzelyurt İlçesinde Güzelyurt Sağlık Ocağı isminde bir sağlık ocağı ve Yakın Doğu Üniversitesi Güzelyurt Sağlık Merkezi isminde de bir sağlık merkezi yer almaktadır. Ayrıca bölgenin merkezinde itfaiye teşkilatı, polis teşkilatı, devlet binaları ve posta ofisi de bulunmaktadır. Bölgenin kendi içerisinde hemen hemen her ihtiyaca ait devlet binası, restoran, bar, kafe, dükkan, süpermarket, yeşil alanlar, yürüyüş yolları ve benzeri yapılar ve alanlar olsa da bazı ihtiyaçlar için özellikle başkent Lefkoşa'ya gitmek gerekmektedir.

Güzelyurt İlçesinde Tarım ve Hayvancılık

Güzelyurt denince akla ilk gelen şeylerden biri narenciyedir. Bölge için maddi ve manevi önemi çok yüksek olan narenciye yıllar içerisinde bölgenin sembolü haline gelmiş ve yılda 1 kez olmak üzere yaz aylarında bölgede yer alan festival alanında Güzelyurt portakal festivali düzenlenmektedir. Kuzey Kıbrıs'ta üretilen Narenciyenin neredeyse tamamı Güzelyurt ilçesinde üretilmektedir. Bölgede yer alan Cypfruvex isimli şirket sayesinde üreticiler ürünlerini bu şirkete satmakta şirket ise bu ürünleri belli standartlarda paketleyerek yurtdışına satmaktadır. Son yıllarda su kaynaklı sorunlar, pazar ile ilgili sorunlar ve miras yoluyla tarım alanlarının küçülmesi gibi sorunlardan ötürü bölge için büyük bir öneme sahip olan narenciye üretimi ve dış satımı azalmıştır.

Tablo 3.

Güzelyurt İlçesi sınırlarında 2018-2019 yılları arasında üretilen narenciye ürünlerinin ton cinsinden tablosu (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı – Turunçgil Üretim ve Pazarlama Raporu, 2019).

Güzelyurt 2018-2019 Narenciye üretimi	Ton cinsinden üretim
Valensiya-Valencia	51.530
Yafa-Shiamoti	1595
Vaşington-Washington	329
Mandarin-Tangerines	22.910
Limon-Lemons	2560
Greyfurt-Grapefruits	2800

2019 verilerinin sunulduğu Tablo 3 incelendiği zaman Valensiya üretiminin açık ara farkla birinci sırada olduğu görülmektedir.

Tablo 4.

Kuzey Kıbrıs 1997-2019 yılları arasında narenciye ürünlerinin dışsatım miktarları tablosu (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı – Turunçgil Üretim ve Pazarlama Raporu, 2019)

Yıllar Years	Dışsatım-Export					Toplam Total
	Portakal Orange	Greyfurt Grapefruit	Limon Lemon	Mandarin Tangerine	Muhtelif Others	
1997-98	72.248,00	18.564,00	5.139,00	179,00	-	96.130,00
1998-99	69.577,00	8.303,00	3.808,00	327,00	-	82.015,00
1999-00	60.494,00	8.126,00	5.545,00	557,00	-	74.722,00
2000-01	51.713,00	6.765,00	6.557,00	-	-	65.035,00
2001-02	85.662,00	12.633,00	4.116,00	811,00	-	103.222,00
2002-03	82.775,00	13.393,00	6.922,00	1.092,00	-	104.182,00
2003-04	78.616,00	10.216,00	6.318,00	1.177,00	-	96.327,00
2004-05	75.980,00	18.339,00	4.692,00	2.120,00	-	101.131,00
2005-06	85.188,27	8.255,27	2.909,38	3.282,47	-	99.635,40
2006-07	94.448,28	9.028,96	5.431,58	3.380,06	-	112.288,88
2007-08	71.941,70	6.783,68	3.569,48	2.232,16	-	84.527,02
2008-09	52.074,00	4.944,03	1.974,00	2.772,53	-	61.764,56
2009-10	72.665,75	5.259,10	1.168,56	4.200,87	-	83.294,28
2010-11	90.150,00	5.372,70	474,23	6.822,60	-	102.819,53
2011-12	54.204,00	3.355,60	1.994,96	10.793,30	-	70.347,86
2012-13	63.442,00	4.275,82	2.710,35	14.135,93	-	84.564,09
2013-2014	36.652,00	4.301,00	2.568,00	16.600,00	-	60.121,00
2014-2015	84.373.097	2.482.290	2.862.633	21.239.851	-	110.957.871,00
2015-2016	40.704.095,00	2.625.180,00	2.257.158,00	21.776.991,00	-	67.363.424,00
2016-2017	42.720.412,00	1.820.635,00	2.435.760,00	24.120.791,00	-	71.097.598,00
2017-2018	33.935.407	1.006.080	2.096.173	26.017.855	-	63.055.515
2018-2019	47.866.641,00	305.490,00	429.575,00	31.094.639,00	-	79.696.345

Tablo 5.

Kuzey Kıbrıs 1997-2019 yılları arasında narenciye ürünlerinin iç tüketim miktarları tablosu (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı – Turunçgil Üretim ve Pazarlama Raporu, 2019)

Yıllar Years	İç tüketim-Domestic consumption					Toplam Total
	Portakal Orange	Greyfurt Grapefruit	Limon Lemon	Mandarin Tangerine	Muhtelif Others	
1997-98	2.915,00	9.700,00	2.610,00	870,00	-	16.095,00
1998-99	3.144,00	10.141,00	2.704,00	913,00	-	16.902,00
1999-00	7.446,00	728,00	5.180,00	1.959,00	-	15.313,00
2000-01	5.128,00	617,00	2.970,00	1.123,00	-	9.838,00
2001-02	12.048,00	1.219,00	6.144,00	1.990,00	-	21.401,00
2002-03	14.402,00	2.600,00	4.726,00	1.843,00	-	23.571,00
2003-04	10.625,00	1.275,00	6.939,00	3.558,00	-	22.397,00
2004-05	23.115,00	706,00	4.574,00	2.298,00	-	30.693,00
2005-06	14.143,00	1.296,00	6.129,00	2.083,00	-	23.651,00
2006-07	5.935,00	2.253,00	3.555,00	4.087,00	768,00	16.598,00
2007-08	13.379,00	1.015,00	3.034,00	4.620,00	-	22.048,00
2008-09	6.278,00	1.091,00	3.838,00	5.040,00	-	16.247,00
2009-10	4.348,00	2.422,00	5.350,00	3.588,00	-	15.708,00
2010-11	6.859,00	1.200,00	4.661,00	3.764,00	-	16.484,00
2011-12	11.665,00	1.966,40	4.870,05	4.538,70	-	23.040,15
2012-13	5.756,63	761,14	2.887,41	4.024,54	-	13.429,72
2013-2014	19.245	1.235	2.490	4.000	-	26.970,00
2014-2015	7.013	2.916	3.749	5.560	-	19.238,00
2015-2016	38.282	1.837	2.442	4.336	-	46.897,00
2016-2017	13.992	1.845	3.017	5.415	-	24.269,00
2017-2018	16.344.108	474.409	3.901.827	337.953	-	21.058.297,00
2018-2019	15.626.577	3.548.576	5.070.425	6.627.361	-	30.872.939,00

Tablo 4 ve Tablo 5 incelendiği zaman bazı ürünlerde dışsatımın azaldığı ve tüm ürünlerde iç tüketiminin arttığı görülmektedir. Bu durum birçok sebepten kaynaklanabilmektedir. Üretim kalitesinin düşmesi, pazar sorunları, ülke içerisinde iç tüketimi artıracak iş yerlerinin artması, ülke içi müşterilerin artması gibi örnekler verilebilir.

Kuzey Kıbrıs Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığının açıklamış olduğu en güncel veriler olan 2019 verileri bir arada incelendiği zaman ilçe sınırları içerisinde birçok tarım ürününün üretildiği görülmektedir. Bu kadar geniş yelpazede bir ürün çeşitliliğinin sebebi bölgedeki toprakların ve iklim şartlarının bu ürünlerin üretimine uygun olmasıdır. İlerleyen yıllarda toprağın tuzlanması, su bulmakta zorluk yaşanması ve talebin azalması gibi durumlardan dolayı bu üretim miktarlarının değişmesi mümkündür.

Güzelyurt İlçesinde 2019 Yılında Üretilen Tarım Ürünlerinin Ton Cinsinden Ağırlığı; 260 ton taze bakla, 270 ton taze fasulye, 110 ton taze börülce, 125 ton bezelye, 450 ton fiğ, 2,5 ton burçak, 35 ton kuru bakla, 12 ton kuru fasulye, 10 ton kuru börülce, 275 ton çiçek lahanası, 24 ton alabaş, 28 ton bamya, 111 ton biber, 170 ton kabak, 200 ton suluda kavun, 410 suluda karpuz, 15 ton badem, 25 ton ceviz, 10

ton antepfıstığı, 33 ton elma, 4 ton armut, 22 ton yeni dünya, 20 ton zerdali-kayısı, 75 ton şeftali, 59 ton erik, 280 ton taze soğan, 120 ton havuç, 30 ton turp, 385 ton buğday, 6900 ton arpa, 4 ton yulaf, 650 ton nar, 32 ton incir, 7 ton çilek, 30 ton harnup, 480 ton zeytin, 50 ton sultani üzüm, 2 ton rozaki üzüm, 22 ton kardinal üzüm, 7 ton siyah üzüm, 220 ton asma talvarı, 40 ton molehiya, 20 ton maydanoz, 65 ton kereviz, 165 ton marul, 60 ton golyandro, 3 ton luvana, 750 ton enginar, 120 ton sarma lahanası, 48 ton pırasa, 10 ton pazı, 65 ton ıspanak, 90 ton tahıl balyası, 1410 ton yonca, 1480 ton ilkbahar patatesi, 1100 ton sonbahar patatesi, 1900 ton kuru soğan, 42 ton sarımsak, 38 ton pancar. Güzelyurt ilçesinde 2019 yılında üretilen tarım ürünlerinin ton cinsinden ağırlığı listesi (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Baklagil Sebzeleri, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Baklagil Üretimi, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Diğer Sebzeler, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Meyvesi Yenen Sebzeler, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Sert Kabuklu, Yumuşak Çekirdekli ve Taş Çekirdekli Meyveler, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Soğansı, Yumru ve Kök Sebzeleri, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Tahıllar Üretim, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Üzüm ve Üzümsü Meyveler, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Yaprığı Yenen Sebzeler, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Yem Bitkileri, 2019) (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Yumru Bitkileri, 2019).

Bölgede zeytin ağaçları da çok büyük bir öneme sahiptirler, neredeyse halkın tamamının kendi evlerinin bahçelerinde zeytin ağacı bulunmaktadır. Halk kendi ihtiyacı olan zeytin, çakıstes ve zeytin yağını kendi üretmektedir. Son yıllarda orman yangınlarından zarar görseler de Kalkanlıda yüzyıllarca yaşamını devam ettiren zeytin ağaçları yer almaktadır. Güzelyurt ilçesinde yer alan sera ve tünellerde salatalık, kabak, patlıcan, biber, fasulye, domates, karpuz ve çilek üretimi de yapılmaktadır (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Sera, Tüneller ve Üretim Alanları, 2019).

Güzelyurt ilçesinde 7131 sığır, 25248 koyun ve 9108 keçi bulunmaktadır ve ilçede sığır yetiştiren 125 işletme, koyun yetiştiren 437 işletme ve keçi yetiştiren 325 işletme yer almaktadır. (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Hayvan Varlığı Raporu, 2019)

Güzelyurt İlçesinde Sanayi

Güzelyurt ilçesinde gıda ürünlerinin imalatı sektöründe 11 firma, fabrikasyon metal ürünleri imalatı sektöründe 2 firma, diğer metalik olmayan ürünlerin imalatı sektöründe 1 firma, kauçuk ve plastik ürünler imalatı sektöründe 3 firma ve içecek imalatı sektöründe 2 firma olmak üzere ilçede 19 firma faaliyet göstermektedir (Kuzey Kıbrıs Sanayi Envanteri Çalışması 2015 - Alt Sektör İncelemesi, 2015).

Kuzey Kıbrıs'ta yer alan gıda ürünlerinin imalatı alt sektörü firmalarının %12,6'sı, fabrikasyon metal ürünleri imalatı alt sektörü firmalarının %4,2'si, diğer metalik olmayan ürünlerin imalatı alt sektörü firmalarının %2,2'si, kauçuk ve plastik ürünler imalatı alt sektörü firmalarının %9,4'ü, içeceklerin imalatı alt sektörü firmalarının %13,3'ü Güzelyurt ilçesinde yer almaktadır. Güzelyurt ilçesinde mobilya imalatı alt sektörüne, elektrikli teçhizat imalatı alt sektörüne, tekstil ürünlerinin imalatı alt sektörüne, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı alt sektörüne ve bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler alt sektörüne ait firmalar bulunmamaktadır (Kuzey Kıbrıs Sanayi Envanteri Çalışması 2015 - Alt Sektör İncelemesi, 2015).

Güzelyurt İlçesinde Ulaşım

Bölgede geçmiş yıllarda demir yolları kullanılsa da şu an mevcut olan tek ulaşım şekli karayollarıdır. Bölgede herhangi bir liman ve havaalanı da bulunmamaktadır. Bölgenin tamamında iyi seviyede asfalt yollar yer almaktadır, mevcut yollar ile Güzelyurt ilçesine bağlı tüm yerleşim alanlarına ulaşım sağlanmaktadır. Ayrıca bölgede yer alan terminal sayesinde Güzelyurt ilçesi içerisinde ve diğer ilçeler arasında seyahat edilebilmektedir fakat Kıbrıs'ın geri kalanında olduğu gibi halkın çok büyük bir kısmı ulaşımı kendi kişisel araçları ile sağlamaktadırlar.

Güzelyurt İlçesinde Turizm

Güzelyurt ilçesine bağlı olan Kalkanlıda yıllardır bölgeye çok önemli bir şekilde katkıda bulunan Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Kampüsü eğitim turizmi açısından ilçe için çok önemlidir. Aynı şekilde yakın geçmişte Güzelyurt İlçesinin merkezinde faaliyet göstermeye başlayan Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi de eğitim turizmini bölge için çok önemli bir hale getirmiştir.

İnanç turizmi açısından bölgedeki en önemli yapı St. Mamas Kilisesidir. Bu kilise Bizans döneminde Aziz Mamas için yapılmıştır, ilerleyen yıllarda yıkılmasından dolayı ise 1725 yılında Luzinyanlar tarafından kalan kalıntılar üzerine tekrar inşa edilmiştir. Her yıl Aziz Mamas'ın ölüm yıldönümü olan 2 Eylülde inananlar tarafından kilise ziyaret edilmektedir (<https://www.arkeogezgin.com/aziz-mamas-kilisesi/>) (18.12.2021 Tarihli Erişim).

Bölgeyi kongre kültür ve sanat turizmi açısından inceleyecek olursak akla gelen ilk şey 1970'li yıllardan günümüze kadar her yıl düzenlenmekte olan portakal festivalidir. Bölgede yer alan Tumba Tu Skuru ve Arkeoloji ve Doğa Müzesi de ilçenin tarihi açısından önem arz etmektedirler. Ayrıca bölgenin ulaşım geçmişi açısından tarihini yansıtan eski trenlerin ve trenlere ait yapıların bulunduğu alanlar ve manevi olarak çok büyük bir öneme sahip olan Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Anıtı bölgede mutlaka görülmesi gereken yerler ve yapılardır. Genel olarak bakıldığı zaman bölgenin iyi bir seviyede turizm potansiyeline sahip olduğu söylenilebilir (<https://www.guzelyurtbelediyesi.com/g%C3%BCzelyurt-hakk%C4%B1nda.html>) (18.12.2021 Tarihli Erişim).

Tablo 6.

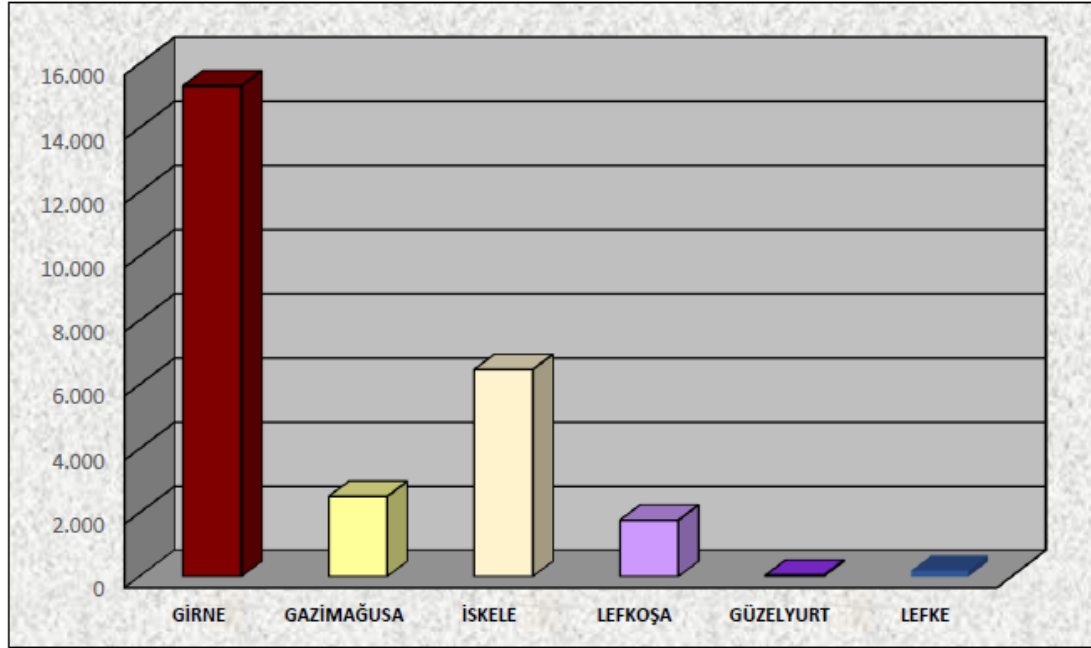
Bölgelere göre faaliyette olan tesis sayıları ve yatak kapasiteleri tablosu (Turizm Planlama Dairesi Planlama, İstatistik ve Araştırma Şubesi - Turizm İstatistikleri Ocak - Kasım, 2021).

BÖLGELER	TESİS SAYISI	% Payı	YATAK SAYISI	% Payı
GİRNE	83	50	15.306	58
GAZİMAĞUSA	19	11	2.506	9
İSKELE	34	20	6.468	25
LEFKOŞA	23	14	1.766	7
GÜZELYURT	1	1	38	0
LEFKE	6	4	184	1
TOPLAM	166	100	26.268	100

Not: Güzelyurt ilçesinde sürekli faaliyette olmasalar da 2 adet daha konaklama tesisi bulunmaktadır.

Grafik 1.

Bölgelere göre faaliyette olan turistik alanların yatak kapasiteleri grafiği (Turizm Planlama Dairesi Planlama, İstatistik ve Araştırma Şubesi - Turizm İstatistikleri Ocak - Kasım, 2021).

Güzelyurt İlçesinde Ticaret

Bölgede dış ticaret faaliyeti denince akla gelen ilk yer ise Cypfruvex'tir, Cypfruvex 21 Kasım 1974'te kurulmuş ve şu an Güzelyurt'a bağlı bir yerleşim yeri olan Kalkanlı' da faaliyetlerine devam etmektedir. Bu kuruluş başta bölgede çok büyük önemi olan narenciye ürünleri olmak üzere her türlü yaş meyvenin ihracatını gerçekleştirmektedir. Şirkette paketlenen narenciye ürünleri şirketin İngiltere, Hollanda ve Almanya'da bulunan ofisleri ve diğer Avrupa ülkelerinde yer alan ağırları sayesinde yurt dışına satılmaktadır. Günümüzde talebin azalması, yeni rakiplerin ortaya çıkması, su bulamama ve bulunan suyun kalitesinin düşük olması gibi sorunların sonucunda şirket küçülmüştür. (Fırat & Özdemir, 2015).

Bölgede iç ticaret açısından birçok mağaza, market, tarım ürünlerinin üretilip satıldığı alanlar, restoranlar, her cumartesi günü kurulan açık Pazar ve yılda bir kez festival alanında düzenlenen Güzelyurt portakal festivali yer almaktadır.

Güzelyurt İlçesinde Göç Problemi

İnsanların ekonomi sosyal ve siyasi yapı, dini sebepler ve benzeri etkenler nedeni ile hayatlarının geriye kalanını veya bir dönemini geçirmek amacı ile buldukları yeri terk edip başka bir alana yerleşmelerine göç denir (Günay et al., 2017). İnsanlar tarih boyunca birçok sebepten dolayı göç etmek zorunda kalmışlardır. Göç ekonomik, siyasal, sosyal sebepler, doğal afetler, savaş veya sürgün gibi birçok sebepten dolayı olabilmektedir. Bu sebeplerin bir kısmı zorunlu olabileceği gibi bir kısmı da kişilerin kendi seçimi olabilmektedir (Ekici & Tuncel, 2015). Kapsam, içerik ve nitelik açısından göçler incelendiği zaman iç göçleri oluşturan başlıca göç türlerinin mevsimlik göçler, sürekli göçler, geçici göçler, zorunlu göçler, gönüllü göçler ve emek göçleri olduğu görülmektedir. Dış göçler incelendiği zaman ise söz konusu olan göçler işçi göçleri, beyin göçleri, mübadele göçleri, siyasal ve sosyo-ekonomik göçlerdir (Günay et al., 2017).

Kıbrıs adası bulunduğu konumdan, jeopolitik önemden ve birçok sebepten dolayı yüzyıllardır güçlü devletler, krallıklar, imparatorluklar ve diğer oluşumlar tarafından ele geçirilmeye çalışılmış çok önemli bir adadır. Kıbrıs adasını elinde tutan birçok toplum kendi halkını adaya yerleştirmiş ve yüzyıllar içerisinde farklı toplum ve kültürlerin bir arada bulunduğu bir ortam meydana gelmiştir. Ada içerisinde zaman zaman farklı kültürlere, dinlere ve sosyal yapıya sahip toplumlar arasında gerginlikler zaman zaman ise bir barış ortamı bulunmaktaydı. Genel olarak bakıldığında zaman adaya yapılan ve adadan yapılan göçlerin başlangıcı çok eskilere dayanmaktadır.

1571 yılında Osmanlı devletinin Kıbrıs adasını ele geçirip adada Venedik dönemini sona erdirmesi ile (İlseven et al., 2015) adaya önemli miktarda Osmanlı devleti vatandaşı gelmiştir. Bu sayede adadaki Türk nüfusu önemli ölçüde artmış ve Türkler adadaki en güçlü toplum haline gelmişlerdir.

1878 yılına kadar Osmanlı yönetiminde bulunan Kıbrıs adası 1878 yılında Osmanlı tarafından İngiltere'ye kiralandı ve adadaki 307 yıllık Osmanlı dönemi sonlandı. 1914 yılında birinci dünya savaşının başlaması ile İngiltere Kıbrıs adasına el koyduğunu açıkladı ve 1960 yılına kadarda adayı sömürge şeklinde yönetti (İlseven et al., 2015). 1955-1959 yılları arasında Türk ve Rumlar İngilizlerin yönetiminden kurtulmak için büyük çaba sarf etmişler ve bu çabaların sonucunda 16

Ağustos 1960'ta Türkiye, Yunanistan, İngiltere, Kıbrıslı Türkler ve Kıbrıslı Rumlar arasında yapılan Zürih ve Londra antlaşmaları ile 1960 yılında Bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmuştur (S.Hasan, 1977).

1960'lı yılların başında Güzelyurt Rumlara ait bir yerleşim yeri idi. Rumlar bölgede narenciye ve sebze tarımı ile uğraşmaktaydılar ve hatta ürettikleri ürünleri de yurt dışına satmaktaydılar. Bölge halkı o dönemde önemli bir seviyeye gelmiş olup dolayısıyla zengin bir kesim olmuşlardır. Bölge halkı zengin oldukları bu dönemde Güzelyurt'a modern tarza evler inşa etmişler bazı eski yapıları da yıkıp yerine yenilerini yapmışlardır (S.Hasan, 1977). 1963 yılına kadar sakin bir durumda olan Güzelyurt 1963 yılında Rumların adayı Yunanistan'a bağlama amacı ile Türklere karşı başlattıkları çatışmalar sonucunda Türklere Rumlar ile birlikte kurdukları Kıbrıs Cumhuriyetinden ayrılmışlardır (İlseven et al., 2015). Çatışmaların sonucunda adada birçok yerde göçler başlamış ve o dönemde Güzelyurt ilçesinde azınlık olan Türklere yakın çevredeki Türk köylerine göç etmişlerdir. 1967 yılına ait verilere bakıldığında zaman ise Güzelyurt'ta 6642 Rum evi ve 123 Türk evi bulunmaktaydı. 1974'e kadar devam eden iç çatışmaların sonucunda diğer garantör devletler olan Yunanistan'ın ve İngiltere'nin herhangi bir girişimde bulunmamasından dolayı Türkiye Kıbrıs'ta yer alan Türkleri korumak amacı ile 1974 yılında Kıbrıs Barış Harekatı hareketini gerçekleştirmiş ve adadaki Türkleri kurtarmıştır. Bu hareketin sonucunda adanın kuzeyinde tamamen Türklere oluşan Kıbrıs Türk Federe Devleti kurulmuştur. Kıbrıs Türk Federe Devletinin kurulmasından sonra Güzelyurt'ta yaşayan Rumlar evlerini ve tüm mallarını Güzelyurt'ta bırakarak Güney Kıbrıs'a göç etmişler ve bölgeye Türklere yerleşmiştir. 1975 yılı içerisinde yapılan nüfus sayımına göre ise bölgenin nüfusu 6300 kişiydi ve tamamen Türklere oluşmaktaydı (S.Hasan, 1977). Ayrıca barış hareketinin sonlanmasından itibaren önemli sayıda Türk Türkiye'den Kıbrıs'a göç etmiştir.

1974'ün sonrasında da siyasi belirsizlik ve ekonomik sorunlarında olmasından dolayı adadan yurtdışına göçler gerçekleşmiştir. Bu göçler 1990'lı yılların başına kadar devam etmiştir. Bu zaman aralığındaki göçler İngiltere'ye, Avustralya'ya, ABD'ye, Yunanistan'a, Kanada'ya, Güney Afrika'ya, Zaire'ye, Nijerya'ya ve Zimbabve'ye gerçekleşmiştir. Sadece 1974 ile 1977 yılları arasında 18136 kişi başta İngiltere olmak üzere dış ülkelere göç etmişlerdir (İlseven, 2016).

1980'li yılların başlarına gelindiğinde ise Birleşmiş milletlerin adadaki tüm işgalci kuvvetlerin adayı terk etmesini istemesi üzerine Türkiye ve Kıbrıs bu isteğe tepki göstererek kendini yönetme hakkı ilan ettiler ve 15 Kasım 1983 yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kuruldu (http://users.metu.edu.tr/birten/kibris_baris.html).

Güzelyurt İlçesinde Göçlere Yol Açan Faktörler

Güzelyurt ilçesi tarihi boyunca siyasi olaylardan, birçok beşeri ve fiziki problemlerden dolayı nüfus değişimleri ve göç verme durumu ile karşı karşıya kalmıştır. Bölgede göçlere yol açan, geçmiş yıllarda ortaya çıkmış olan problemler gün geçtikçe daha da büyümekte ve bu problemlere yıllar içerisinde yenileri de eklenmektedir.

Güzelyurt ilçesi sürekli olarak göç veren bir ilçe olmasının yanı sıra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içerisinde en çok göç veren ilçe statüsüne sahiptir (İlseven, 2016).

Siyasi Nedenler

Siyasi olaylar Güzelyurt bölgesi için yıllardır bir sorun olmaktadır. Barış hareketinden öncesine kadar bir Rum köyü olan Güzelyurt ilçesi barış hareketinin sonrasında meydana gelen nüfus değişimi sonucunda bir Türk yerleşim yeri haline gelmiştir (S.Hasan, 1977). Günümüzde ise Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içerisinde yer almaktadır ve Güney Kıbrıs sınırının yakınındadır. Bu yakınlık, geçmişte bölgenin Rum yerleşimi olması ve Rumların toprak kazanma isteğinden dolayı olası anlaşmalarda Güzelyurt'un Rumlara verilme ihtimali konuşulmaktadır. Özellikle 2004 yılında gündeme gelen Annan planının içerisinde Güzelyurt ilçesinin Güney Kıbrıs Rum Yönetimine verilmesi yer almaktadır (İlseven, 2016).

Bu sebepten ötürü bölge halkı mümkün oldukça bölgeden kaçmaya ve diğer ilçelere yatırım yapmaya çalışmaktadır. Dışarıdan gelen yatırımcılarda aynı şekilde bölgeye yatırım yapmakta çekinmekte ve garanti olmayan bir yatırım olarak görmektedirler. Yakın gelecekte bölgeye bazı yatırımlar yapılsa da bu yatırımlar yetersiz olup ancak birer basamak olarak görülmektedirler.

Siyasilerinde bölgenin kesinlikle verilmeyeceğine dair kesin açıklamalar yapmamaları bölge halkının aklında soru işaretlerinin oluşmasına yol açmaktadır. Özellikle bölgedeki gençlerin bir kısmı hayata atılmaya başladıkları zaman bölge dışındaki alternatif yerleşim yerlerini araştırmaktadırlar.

Su Sorunu

Güzelyurt ilçesinde 1960'lı yıllardan itibaren su sorunu görülmektedir. 1960'lı yıllardan itibaren bölgeden kontrolsüz bir şekilde su çekilmektedir. Bu bilinçsiz durumdan ötürü bölgenin yeraltı suyu rezervi gün geçtikçe önemli ölçüde azalmaktadır (Şenol, 2020). 1970'li yıllara gelindiğinde bölgede aşırı kullanımdan dolayı yeraltı su seviyesinin önemli ölçüde azalması ile yer yer tuzlu su kuyuları oluşmuştur fakat genel olarak su seviyesinin zeminin 20 metre altından itibaren ulaşılabilir olmasının etkisi ile kuyu açılan her yerden rahatlıkla su elde edilebilmekteydi. Bu durumdan dolayı bölgede yaşayan kişiler başta narenciye olmak üzere tarım ile uğraşmaktaydılar ve gelir seviyeleri gayet yüksekti (S.Hasan, 1977). 1984 yılına ait veriler incelendiği zaman yağışlı dönemde bölgedeki yer altı su seviyesinin yüzeyin 35 metre altına kadar indiği görülmektedir. 1980'li yıllarda bölgede aktif olarak sulama ve içme suyu elde etme amacı ile kullanılan 600 kadarda su kuyusu bulunmaktaydı (Gökçekuş, 1988). Bu kadar fazla su kuyusunun aşırı miktarda kullanılması su seviyesinin 10 yıl kadar bir sürede 15 metre alçalmasına yol açmıştır. KKTC'nin en önemli akiferi olan Güzelyurt akiferinin toplam rezervi 400 milyon m³'tür ve 150 km²'lik bir alanı kaplamaktadır, bu akifere yıllık olarak 35 milyon m³ su girişi ve 60 milyon m³ su çıkışı olmaktadır (Şenol, 2020). Akiferden çekilen su miktarı ile akifere gelen su miktarının önemli ölçüde farklı olması hızla bölgedeki yer altı suyunun seviyesini azaltmaktadır. Azalan suyun yerine dolan tuzlu deniz suyu akifer içerisinde suyu tuzlandırmakta ve suyun kalitesini azaltmaktadır.

Tüm bu yeraltı suyu problemlerinin yanı sıra bölgede sürekli akan bir akarsuyun bulunmaması da akiferin geleceği açısından olumsuz bir durumdur. 1974 yılında gerçekleşen barış hareketinin ardından güneye geçen Rumlar su kaynaklarını korumak ve siyasi sebeplerinde etkisi ile Güzelyurt ilçesine gelen akarsuların önlerine barajlar yapmışlardır (Koday, 2010). Bu sebeple bölgeye mevsimlik olarak su taşıyan bazı akarsularda bölge için etkisiz hale gelmiştir.

Günümüzde Türkiye Cumhuriyeti tarafından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne su taşıma projesi sayesinde bölgedeki yeraltı suyunun kullanılmasına gerek kalmaması öngörülmekte ve yeraltı suyunun seviyesinin artırılması hedeflenmektedir. Fakat projede ortaya çıkan aksaklıklar, yatırım eksiklikleri ve proje için gerekli ön hazırlıkların henüz bitmemesi nedeni ile bölgeye gelen suyun henüz ülkedeki su problemini çözemediği görülmektedir.

İklim Değişikliği ve Tarım

Akdeniz iklimi etkisi altında olan Kıbrıs adası gün geçtikçe kuraklaşmaktadır. İklim değişiklikleri sonucunda Kuzey Kıbrıs'a düşen yağış miktarı her geçen yıl azalmaktadır. 1941-1970 yılları arasındaki yağış miktarları incelendiği zaman yıllık ortalama yağışın 402 mm olduğu görülmektedir. 1978-2007 yılları arasındaki verilere bakıldığında ise yıllık ortalama yağış miktarının 368 mm'ye düştüğü görülmektedir (İlseven et al., 2015).

Yağışların azalması ile ortaya çıkan kuraklık yavaş yavaş ilerleyen bir doğal afettir. Yıllar içerisinde yağışların dolayısıyla da su kaynaklarının azalması bölgedeki canlı yaşamına önemli ölçüde zarar vermektedir. İnsanların tarım yaptıkları alanlar yağmur suları tarafından yeterince yıkanamayınca ve insanlar tarafından yeterince sulanamayınca tarım ürünlerinin kalitesi ve miktarı önemli ölçüde düşmektedir. Dolayısıyla kuraklık yaşanan bölgelerde insanların tarım ürünü elde etmeleri zorlaşmakta, tarımdan elde ettikleri gelir etkilenmekte ve kuraklık çok şiddetli bir seviyeye gelirse açlık gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır.

Güzelyurt ilçesinde ise yağışların azalmasından dolayı yeraltı suları yeteri kadar beslenememekte ve kuyulardan aşırı su çekilmesinden dolayı yeraltı suyu hızla azalmaktadır. Çekilen suyun yerine deniz suyunun karışması suyun kalitesi ve dolayısıyla da bu sularla yapılan tarımın kalitesini düşürmektedir. Tarımın azalması ve kalitesinin de düşmesiyle birlikte bölgedeki tarım kuruluşları küçülmeye gitmektedir ve çeşitli sorunlardan ötürü üretilen tarım ürünlerine alıcı bulmak gün geçtikçe zorlaşmaktadır.

Tüm bu sebeplerin yanı sıra sürekli olarak bölgedeki kişi başına düşen tarım alanları sürekli azalmaktadır, bu azalmanın en büyük sebebi tarım topraklarının miras yolu ile bölünmesidir. Bu sorunlar bir arada düşünüldüğü zaman bölgede tarım ile uğraşan kesimin bir kısmı tarımcılıktan vazgeçip daha kalabalık ve şehir yaşamı ile öne çıkan bölgelere göç etmektedirler.

Sağlık Problemleri

Güzelyurt ilçesinde tam donanımlı, her türlü sağlık problemine müdahale edecek bir hastane bulunmamaktadır. Bölge halkı acil müdahale gerektiren sağlık problemleri yaşadığı zaman genellikle başkentte yer alan Lefkoşa devlet hastanesine gönderilmektedir. Bu hastalar Güzelyurt ilçesindeki ambulanslar ile gönderilseler de bu uzun süreli bir çözüm değil sadece geçici bir çözümdür. Bölgede donanımlı bir hastane yapılacağı yıllardır konuşulsa da çok yavaş ilerleyen bir süreç olduğundan dolayı tamamı ile donanımlı, halkın diğer ilçelerdeki hastaneleri kullanmak zorunda kalmayacağı bir hastane henüz faaliyete geçememiştir.

İlçede toprağın elverişli olmasının da etkisiyle neredeyse tüm tarım ürünleri yetiştirilmektedir fakat tarımsal ürünler üretilirken kullanılan tarım ilaçları ve seraların ısıtılması için kullanılan yakıtların bölgede kanser vakaları başta olmak üzere ciddi sağlık sorunlarını beraberinde getirdiği görülmektedir. Bu durumun en büyük sebebi olan bölgenin fiziki yapısına bakıldığı zaman kuzeyinin ve güneyinin dağlarla çevrili olmasıdır. Bölge halkının bu durumu hiçe sayarak bölgeyi yanlış kullanmasının da etkisi ile ilçede yeterince hava sirkülasyonu gerçekleşmemesi birleştiği zaman, bölge içerisinde yer alan bu zehirli hava bölgeden çıkamamakta ve büyük bir kısmı bölge içerisinde kalmaya devam etmektedir. Bu durum önemli sağlık problemlerinin ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır

(<https://www.kibrisgazetesi.com/saglik/kanser-vakalarinda-guzelyurt-basi-cekiyor-h4370.html>).

Yatırım Sorunları

Bölgedeki problemlerden ötürü gözle görülür bir şekilde uzun yıllardır ilçede yatırımdan kaçınılmaktadır. Bölge halkının bir kısmı 2. evini veya yatırım alanını diğer ilçelerde tercih etmekte ve bu şekilde ileriye dönük belirsizliklerden kaçınmaya çalışmaktadırlar. Aldıkları ev arsa gibi mülkleri Türk koçanlı olan bölgelerden almaya çalışmaktadırlar. Bu duruma yol açan en büyük sebepler Güney Kıbrıs’la yapıma ihtimali olan anlaşmalarda Güzelyurt ilçesinin verilmesinin hakkında konuşulması ve siyasetçilerin bunun asla olmayacağı hakkında garanti verebilecek konuşmalar yapmamalarıdır. Ülke içerisinde farklı görüşlerdeki siyasetçilerin bu duruma farklı yaklaşması da bu durumu belirsiz bir şekilde bırakmaktadır. Siyasi sebeplerin dışında bölgede ve ada genelinde de yaşanan su sorunları tarım alanındaki yatırımların bir kısmının önünü kesmekte, nüfus artış hızının düşük olması, nüfusunun bir kısmının göç ediyor olması yatırımcılarında başka ilçelere yönelmesine yol açmaktadır.

Tüm bu sorunlara rağmen yine de geçtiğimiz yıllarda Güzelyurt ilçe merkezinde kurulan Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi bölge için bir umut olmuştur. Özellikle okulun etrafında kiralık evi olan kişiler ve bölge esnafı öğrenciler sayesinde maddi olarak güzel bir seviyede kazanç sağlamaktadırlar. Yine ilçe sınırları içerisinde bulunan Kalkanlı isimli yerleşim alanında yer alan Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Kampüsü özellikle eğitimin olduğu aylarda bölge halkı için bir gelir kapısıdır.

Diğer İlçelerin Çekiciliği (Çekici Faktör)

Başkent Lefkoşa’nın Güzelyurt ilçesine olan yakınlığı bölge halkı için önemli bir çekici etkidir. Özellikle iş hayatına yeni atılan veya aile kuran gençler Lefkoşa ilçesine göç etmeyi önemli bir artı olarak görmektedirler. Nüfusun daha fazla olmasının ve başkent olmasının da etkisi ile iş bulmanın daha kolay olması, eğlence sektörünün daha gelişmiş olması, bölgenin herhangi bir siyasi anlaşmada Güney Kıbrıs’a verilmesinin söz konusu olmaması, birçok yerleşim alanının Türk tapulu olması, eğitim faaliyetlerinin üst düzey bir seviyede olması ve başkent olmasının getirilerinden biri olarak nüfus fazlalığının ortaya çıkardığı birçok diğer avantaj bölge için önemli çekici faktörleri oluşturmaktadırlar. Ayrıca Lefkoşa ilçesinde yer alan

Yenikent bölgesi günümüzde özellikle Güzelyurt ilçesinden göç edenler için önemli bir lokasyon haline gelmiştir. Girne ilçesi de gerek Turizm sektöründe çalışanlar için gerekse birçok çekici faktörü bir arada bulundurmasının ve nüfusunda fazla olmasının etkisi ile önemli bir çekiciliğe sahiptir.

BÖLÜM V

Bulgular ve Yorumlar

Çalışmanın bu bölümünde çalışma sorularına yönelik toplanan veriler ışığında ulaşılan bulgulara değinilmektedir.

Bölge Halkının Bölgeden Gerçekleşen Göçler Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Araştırma alanı olan Güzelyurt ilçesindeki göç problemi ile ilgili görüşleri değerlendirmek üzere bölge halkına sorular yöneltilmiş, verilen cevaplar ise gerekli konularda sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Ortaya çıkan nitel veriler sayısallaştırılmış ve tablolar halinde temalar oluşturularak okuyucuya sunulmuştur.

Katılımcı sayısı, katılımcılara ait cinsiyet, yaş, eğitim durumu özellikleri tabloları ve katılımcıların Güzelyurt ilçesinde yaşadıkları süreye ait tablo.

Tablo 7.
Katılımcıların cinsiyet dağılımı tablosu

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Erkek	37	56
Kadın	29	44
Toplam	66	100

Çalışmaya 37'si erkek, 29'u kadın olmak üzere toplamda 66 kişi katılmıştır, katılımcılarda aranan özellikler 18 yaşından büyük olmaları ve Güzelyurt ilçesinde yaşıyor olmalarıydı. Katılımcılara görüşme formu uygulanırken başka hiçbir özelliğe bakılmadan tamamen rasgele kişiler seçilmiştir.

Tablo 8.
Katılımcıların yaş dağılımı tablosu

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
29' dan küçük	13	23
30-39	10	15
40-49	4	6
50-59	10	15
60-69	17	26
70' den büyük	10	15

Katılımcıların %23'ü 18-29 yaş aralığında, %15' i 30-39 yaş aralığında, %6'sı 40-49 yaş aralığında, %15'i 50-59 yaş aralığında, %26'sı 60-69 yaş aralığında ve %15'i 70 yaşından büyüktür.

Tablo 9.
Katılımcıların eğitim durumu dağılımı tablosu

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
İlkokul Mezunu	11	16,5
Ortaokul Mezunu	7	10,5
Lise Mezunu	20	30
Üniversite Mezunu	25	37,5
Yüksek Lisans ve Üzeri	3	4,5

Çalışmaya katılan katılımcıların %16,5'i ilkokul mezunu, %10,5'i ortaokul mezunu, %30'u lise mezunu, %37,5'i üniversitesi mezunu ve %4,5'i yüksek lisans ve üzeri eğitim seviyesinde eğitim görmüşlerdir.

Tablo 10.

Katılımcıların Güzelyurt ilçesi sınırları içerisinde yaşadıkları süre tablosu

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
10 Yıdan Az	2	3
10-19 Yıl	2	3
20-29 Yıl	16	24
30-39 Yıl	13	19,5
40-49 Yıl	32	48
49 Yıl ve Üzeri	1	1,5

Katılımcıların Güzelyurt ilçesinde yaşadıkları süre sorulduğu zaman %3'ü 10 yıldan daha az bir süre, %3'ü 10-19 yıl aralığında, %24'ü 20-29 yıl aralığında, %19,5'i 30-39 yıl aralığında, %48'i 40-49 yıl aralığında ve %1,5'i 49 yıl ve üzeri bir süredir Güzelyurt ilçesinde yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların en büyük bölümünü oluşturan, 40-49 yıldır bölgede yaşayanların oluşturduğu tema, bölge nüfusunun çoğunluğunun 1974 barış hareketinin hemen sonrasında meydana gelen nüfus değişiminden dolayı 1974-1975 yıllarında bölgeye göç eden kişiler olduğu şeklinde düşünülebilir. Ayrıca karşılıklı görüşmeler sürecinde bölgede 49 yıldan fazladır yaşamını sürdüren bir kişiye de rastlanmıştır. Bu kişi 1974 yılına kadarki süreçte bir Rum yerleşimi olan Güzelyurt ilçesinde ailesiyle birlikte yaşayan azınlık durumundaki Türklerden biriydi.

Katılımcılara Yöneltilen Sorulardan Elde Edilen Verilerin Tablolar Halinde Sunumu ve Yorumlanması

Soru 1.

Evinizde en son ne zaman ve hangi sebeple kapsamlı bir tamirat/tadilat gerçekleştirdiniz?

Tablo 11.

1. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Son 1 yıl içerisinde	28	42
1 ile 5 yıl kadar önce	19	28,5
5-10 yıl kadar önce	11	16,5
10 yıldan daha eski	5	7,5
Hiçbir zaman	3	4,5

Bölge halkına evlerinde en son zaman tadilat yaptıkları sorulduğu zaman bölge halkının %42'si son 1 yıl içerisinde tadilat yaptığını, %28,5 1 ile 5 yıl kadar önce tadilat yaptığını, %16,5'i 5-10 yıl kadar önce tadilat yaptığını, %7,5'i 10 yıldan daha eski bir süreçte tadilat yaptığını ve 3 kişi evlerine hiçbir zaman tadilat yapmadıklarını belirtmişlerdir. Bazı katılımcılar özellikle pandemi döneminde evlerinde daha çok zaman geçirdikleri için evlerini daha çok yenilediklerini belirtmişlerdir.

-“Geçen yıl mutfığımızı yeniledik, çok eskimişti (K33)”.

-“10 yıl önceki sel felaketi sebebiyle mermer, dolap, tezgâh, kapı, pencere ve genel tadilat yaptık (K4)”.

-“Tamir yapamıyorum çünkü maddi gücüm yetmiyor (K36)”.

-“20 yıl kadar önce ikinci katı çıktık, 10 yıl önce de mutfığımızı yeniden yaptık, yenileme amacı ile (K10)”.

-“2021 yılında daha rahat bir aile ortamı oluşturmak adına yeni bir mutfak ve oturma odası eklemesi yaptık (K54)”.

Birinci sorudan elde edilen veriler doğrultusunda katılımcıların çok büyük bir kısmı olan %42’sinin son bir yıl içerisinde yaşam alanlarını yeniledikleri ortaya çıkmıştır. Bu oran sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan temalar arasında en büyük paya sahip temadır.

Soru 2.

İlçe içerisindeki hastane, polis, itfaiye veya eğitim gibi hizmetlerden memnun musunuz? Nedeni ile açıklayınız.

Tablo 12.

2. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Hastane hizmetlerinden memnun olmayanlar	51	76,5
Polis hizmetlerinden memnun olmayanlar	19	28,5
İtfaiye hizmetlerinden memnun olmayanlar	12	18
Eğitim hizmetlerinden memnun olmayanlar	14	21

Bölge halkına ilçe içerisindeki hastane, polis, itfaiye veya eğitim hizmetlerinden memnuniyet durumları sorulduğu zaman katılımcıların %76,5’i hastane hizmetlerinden memnun olmadıklarını, %28,5’i polis hizmetlerinden memnun olmadıklarını, %18’i itfaiye hizmetlerinden memnun olmadıklarını ve %21’i eğitim hizmetlerinden memnun olmadıklarını dile getirmişlerdir.

-“Polis, itfaiye ve eğitim gibi hizmetlerden memnunum. Fakat halka kapsamlı hizmet veren bir hastanenin bulunmaması çok büyük bir sorun (K8)”.

-“Eğitim hizmetlerinden ve itfaiyeden gayet memnunum, fakat bölgedeki polislerin olaylara uzun sürede müdahale ettiğini düşünüyorum. Hastane hizmetlerinden ise hiç memnun değilim. Bölgeye kapsamlı bir hastane açılması gerekiyor. Bölgedeki sağlık alanları çok küçük durumlara müdahale edebiliyor (K6)”.

-“Hastaneden memnun değilim çünkü hastane adını taşıyabilecek bir kuruluş yok. Diğer hizmetlerden memnunum (K57)”.

-“Hastane hizmetlerinden memnun değilim, hastanede doktor yok, itfaiyeden memnun değilim yangın helikopterimiz yok, eğitimde durumlar iyi değil, öğrenciler özel derse gitmek zorunda kalıyor, poliste yeteri kadar devriyeye çıkmıyor (K29)”.

-“Hepsinden memnunum. Tüm hizmetler halka yeteri kadar sunuluyor (K7)”.

Bölgedeki hizmetler halka sorulduğu zaman açık ara farkla halkın en memnuniyetsiz olduğu hizmetin hastane hizmeti olduğu görülmektedir. Özellikle yıllardır bölgede yapılacağı iddia edilen hatta temelleri atılan hastanenin hala daha yapılmamış olması, halkın sağlık hizmetleri için diğer ilçelere gitmek zorunda kalması bu soruda halkın en memnun olmadığı hizmetin hastane hizmeti olmasına yol açmıştır.

Soru 3.

Tarım sektöründen bir gelir elde ediyor musunuz? Eğer tarım ile uğraşıyorsanız bu sektörde ne gibi sorunlar ile karşılaşıyorsunuz?

Tablo 13.

3. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 1. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Tarım sektöründen gelir elde edenler	22	33

Katılımcıların tarım sektöründen gelir edip etmedikleri sorulduğu zaman katılımcıların %33’ü tarım sektöründen gelir elde ettiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 14.

3. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 2. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Kaliteli suya ulaşmanın zorlaştığını dile getirenler	5	7,5
Üretim maliyetlerinin çok yüksek olduğunu dile getirenler	15	22,5
Müşteri ve istediği fiyatta alıcı bulma konusunda zorlandığını dile getirenler	8	12
Devlet desteğinin çok zayıf kaldığını dile getirenler	2	3
Zarar etmelerine rağmen tarım alanının kurumaması için tarım yapmaya devam ettiğini belirtenler	1	1,5
Tarım alanlarında çalışabilecek işçi bulmakta zorlandığını dile getirenler	1	1,5

Katılımcılara tarım sektöründe ne gibi problemlerle karşılaştıkları sorulduğunda %7,5'i kaliteli suya ulaşmanın zor olduğunu, %22,5 i üretim maliyetlerinin çok yüksek olduğunu, %12'si müşteri ve istediği fiyatta alıcı bulmakta zorlandığını, %3'ü devlet zayıf kaldığını, %1,5'i zarar etmelerine rağmen tarım alanlarının kurumaması için tarım yapmaya devam ettiğini ve %1,5'i de tarım alanlarında çalışabilecek işçi bulmakta zorlandıklarını dile getirmişlerdir.

- "Narenciye tarımı ile uğraşıyorum, su sorunu yaşamaktayım, su fiyatları ve ilaç fiyatları çok pahalı (K63)".

- "Bahçemiz var, portakal ağaçların üzerinde olmasına rağmen kesemiyoruz. İşçi yok, masraflar çok, su paraları çok yüksek (K41)".

- "Evet, üreticinin aracı olmadan malını pazarlayıp satamaması elde edeceği kârın büyük bir kısmının aracılar gitmesine yol açıyor. Üreticiler malını doğrudan pazarlama ve satma konusunda bilinçlendirilmeli ve teşvik edilmelidir. Girdi

maliyetlerinin de artmasıyla üretim maliyetleri artmaktadır. Bu da üreticiyi zor durumda bırakmaktadır (K23)''.

-''Evet, narenciye. Siyasiler tarım ile hiç ilgilenmiyor. Siyasiler tarım desteği vermiyor. Mazot ve ilaç parası vermiyor. Ekonomik sorunlardan dolayı narenciye ancak sadece ek bir iş olabilir (K40)''

-''Ediyorum, Narenciye ile uğraşıyorum ve Pazar sorunları yaşıyorum, alıcı bulmak ve fiyatta anlaşmak zor (K54)''.

Üçüncü sorudan elde edilen veriler doğrultusunda halkın %33'ünün tarım ile uğraştığı ortaya çıkmıştır ve tarımla uğraşan katılımcılara yaşadıkları problemler sorulduğu zaman tamamının da bir ölçüde sorunlar yaşadığı öğrenilmiştir. Tarımla ilgilenen katılımcıların neredeyse tamamı narenciye ile uğraşmakta ve yine neredeyse tamamı bu işi bir ek iş olarak yapmaktadır.

Soru 4.

Yer altı sularının tuzlanması sizi ve çevreyi nasıl etkiliyor? Nedeni ile açıklayınız.

Tablo 15.

4. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Konu hakkında fikri olmayanlar	7	10,5
Etkilenmediğini düşünenler	3	4,5
Negatif yönde etkilendiğini dile getirenler	42	63
Dolaylı yoldan etkilendiğini dile getirenler	14	21

Dördüncü soruda katılımcılara yer altı sularının onları ve çevreyi nasıl etkilediği sorulmuştur ve katılımcıların %10,5'i konu hakkında fikri olmadığını, %4,5'i etkilenmediğini, %63'ü negatif yönde etkilendiğini ve %21'i dolaylı olarak etkilendiğini dile getirmiştir.

-''Çok büyük ölçüde etkilediğini düşünüyorum, Tuzlu sularla yapılan tarımsal sulamalar sonucunda toprak tuzlanıyor ve verimlilik düşüyor (K6)''.

-“Narenciye başta olmak üzere tarım ürünleri çok kötü etkileniyor. Ayrıca tuzlanma arttığı için bu suları hayvanlara da veremiyoruz. Kuzenimin hayvanları aşırı tuzlu sudan dolayı hayatlarını kaybetti (K57)”.

-“Direk olarak değil fakat dolaylı olarak birçok yönden etkilendim, tarım alanları büyük zarar gördü, temiz suya ulaşmak çok zorlaştı ve beraberinde tarım maliyetleri arttı. Uzun vadede toprağın kalitesi de önemli ölçüde düşecektir (K58)”.

-“Hiçbir fikrim yok (K53)”.

-“Bizim bölgede yok ama yaylada tuzlu su sorunu var. Yayladaki suyu havuza döküp bizim suyumuz ile karıştırıp tuzluluk oranını düşürüp bahçede kullanıyoruz (K49)”.

Dördüncü sorudan elde edilen bilgilere göre nüfusun %84’ünün direk veya dolaylı olarak tuzlanmadan kötü bir şekilde etkilendiği ve bu durumdan rahatsız olduğu görülmektedir.

Soru 5.

Güzelyurt ilçesi dışında ev veya arsa yatırımınız var mı? Var ise bu yatırımları nerede ve hangi sebeple yaptınız?

Tablo 16.

5. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 1. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
İlçe dışında yatırımı olanlar	14	21

Halka yöneltilen beşinci soruda katılımcılara Güzelyurt ilçesi dışında yatırımları olup olmadığı sorulmuş ve katılımcıların %21’i ilçe dışında yatırımı olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 17.

5. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 2. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Gazi Mağusa'da yatırımı olanlar	0	0
Girne'de yatırımı olanlar	7	10,5
Lefke'de yatırımı olanlar	0	0
Lefkoşa'da yatırımı olanlar	8	12
İskele'de yatırımı olanlar	0	0
Ülke dışında yatırımı olanlar	0	0

Beşinci sorunun devamında katılımcılara nerede yatırım sahibi oldukları sorulmuş ve toplam katılımcıların %10,5'inin Girne ilçesinde ve %12'sinin Lefkoşa ilçesinde yatırımı olduğu öğrenilmiştir.

-“Evet, Lefkoşa 'da evim var, merkezi bir yer olduğu için her yere ulaşım kolaylığı sağlıyor. Bu yüzden Lefkoşa ilçesini tercih ettim (K9)”.

-“Evet, var. Tarım amacıyla Girne'de bahçem var (K54)”.

-“Girne'de, Boğaz'da ev aldım. Aldığım dönemde ilçe içerisinde inşaat sektörü gelişmemişti ve halkın alımı için kolaylıklar yoktu (K26)”.

-“Lefkoşa ve Girne'de arsa aldım, sebebi ilçedeki belirsizlik (K38)”.

-“Evet. Lefkoşa Metehan bölgesinde arsa satın alıp ev inşa ettim. Güzelyurt bölgesi dışında yatırım yapma sebeplerimden en önemlisi olası bir anlaşma durumunda Güzelyurt bölgesinin verileceği düşüncesidir (K48)”.

-“Gönyeli bölgesinde 5 daire ve 1 dükkanım var. Başkente yakın olması ve gelişen bir bölge olmasından dolayı Gönyeli'yi tercih ettim (K10)”.

Yapılan görüşmeler sonucunda şaşırtıcı şekilde bölge halkının yatırım yapmak için sadece Lefkoşa ve Girne ilçelerini seçtikleri görülmüştür. Gazi Mağusa, Lefke, İskele ve yurt dışında yatırımı bulunan hiçbir katılımcı bulunmamaktadır.

Soru 6.

Güzelyurt ilçesi sınırları içerisinde ev veya arsa yatırımınız var mı? Var ise yatırım yapmak için neden Güzelyurt ilçesini seçtiniz?

Tablo 18.

6. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 1. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Güzelyurt ilçesi içerisinde yatırımları olanlar	12	18

Katılımcılara Güzelyurt ilçesi sınırları içerisinde yatırımları olup olmadığı sorulduğu zaman katılımcıların %18'i ilçe içerisinde yatırım sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Bölge halkının yatırım alanları incelendiği zaman arada büyük bir fark olmasa da yatırımlarını bölge dışına yapan kişilerin sayıca daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 19.

6. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 2. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Ailesi Güzelyurt ilçesinde olduğu için Güzelyurt ilçesinde yatırım yapanlar	2	3
İşi Güzelyurt ilçesinde olduğu için Güzelyurt ilçesinde yatırım yapanlar	2	3
Yaşadığı yerde yatırım yapmak istemiş olanlar	5	7,5
Yatırım yaptığı dönemde ilçede sorunların daha az olmasından dolayı yatırım yapmak için Güzelyurt ilçesini seçmiş olanlar	1	1,5
Bölgedeki fiyatların diğer ilçelere kıyasla daha uygun olmasından dolayı bölgede yatırım yapmış olanlar	1	1,5
Bölgede sayıları artmaya başlayan üniversite öğrencilerinden dolayı bölgede yatırım yapmış olanlar	1	1,5

Altıncı sorunun devamında bölge halkına neden yatırım yapmak için Güzelyurt ilçesini seçtiği sorulduğunda toplam katılımcıların %3'ü ailesi Güzelyurt ilçesinde yaşadığı için Güzelyurt'ta yatırım yaptığını, %3'ü işi Güzelyurt'ta olduğu için Güzelyurt'ta yatırım yaptığını, %7,5'i yaşadığı yerde yatırım yapmak istediği için Güzelyurt sınırları içerisinde yatırım yaptığını, %1,5'i yatırım yaptığı dönemde ilçenin şu anki kadar problemlili olmadığı için ilçe içerisinde yatırım yaptığını, %1,5'i bölgedeki fiyatların diğer ilçelere oranla daha uygun olmasında dolayı bölge içerisinde yatırım yaptığını ve %1,5'i de bölgede sayıları artmaya başlayan üniversite öğrencilerinden dolayı bölge içerisinde yatırım yaptığını dile getirmiştir.

-“Evet, var. Güzelyurt'ta ev aldım çünkü ailemde burada ve şu an Güzelyurt'ta çalışıyorum (K3)”.

-“Evet. Arsa aldım. Aldığım dönem şartlar iyiydi, bölgede sorunlar yoktu (K37)”.

-“Evet, arazim var, fiyatı uygun olduğu için aldım (K38)”.

-“Yoktur ve asla yatırım yapmak için Güzelyurt ilçesini tercih etmem (K62)”.

-“Var, Güzelyurt'u seçmemin sebebi bölgedeki üniversiteler ve öğrenci potansiyeli (K59)”.

Yapılan görüşmeler sonucunda bölge halkının sadece %18'inin yaşadıkları ilçe olan Güzelyurt içerisinde yatırımları olduğu öğrenilmiştir. Bu oran ilçedeki problemler çözülmez ise gün geçtikçe daha da azalacaktır.

Soru 7.

Bölge dışına göç eden yakın akrabalarınız var mı? Var ise hangi sebeple hangi yılda nereye göç ettiler?

Tablo 20.

7. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 1. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Göç eden akrabaları olanlar	51	76,5

Katılımcılara bölge dışına göç eden yakın akrabaları olup olmadığı sorulduğu zaman katılımcıların %76,5'i bölge dışına göç etmiş olan en az bir akrabaları olduğunu dile getirmişlerdir.

Tablo 21.

7. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 2. Tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Evlilik sebebi ile göç eden akrabası olanlar	21	31,5
İş sebeplerinden dolayı göç eden akrabası olanlar	24	36
Daha iyi yaşam şartları için göç eden akrabası olanlar	10	15
Eğitim sebebi ile göç edip gittiği yere yerleşen akrabası olanlar	1	1,5
Ailesel durumlardan dolayı göç eden akrabası olanlar	2	3

Yedinci sorunun devamında katılımcılara akrabaların ne sebeple göç ettiği sorulduğu zaman katılımcıların %31,5'i evlilik sebebi ile göç eden akrabaları olduğunu, %36'sı iş sebeplerinden dolayı göç eden akrabaları olduğunu, %15'i daha iyi yaşam şartları için göç eden akrabaları olduğunu, %1,5'i eğitim sebebi ile göç edip gittiği yere yerleşen akrabaları olduğunu ve %3'ü ailesel durumlardan dolayı göç eden akrabaları olduğunu dile getirmişlerdir.

Tablo 22.

7. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 3. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Son 3 yıl içerisinde göç eden akrabası olanlar	12	18
3-6 yıl kadar önce göç eden akrabası olanlar	4	6
6-10 yıl kadar önce göç eden akrabası olanlar	7	10,5
10 yıldan daha eski bir süreçte göç eden akrabası olanlar	30	45

Katılımcılara göç eden akrabalarının hangi yılda göç ettiği sorulduğu zaman toplam katılımcıların %18'i son 3 yıl içerisinde göç eden akrabaları olduğunu, %6'sı 3-6 yıl kadar önce göç eden akrabaları olduğunu, %10,5'i 6-10 yıl kadar önce göç eden akrabaları olduğunu ve %45'i 10 yıldan daha eski bir süreçte göç eden akrabaları olduğunu belirtmiştir.

Tablo 23.

7. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 4. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Gazi Mağusa'ya göç eden akrabası olanlar	2	3
Girne'ye göç eden akrabası olanlar	9	13,5
Lefke'ye göç eden akrabası olanlar	0	0
Lefkoşa'ya göç eden akrabası olanlar	24	36
İskele'ye göç eden akrabası olanlar	0	0
Ülke dışına göç eden akrabası olanlar	17	25,5

Yedinci sorunun son aşamasında ise katılımcılara akrabalarının nereye göç ettiği sorulmuştur ve toplam katılımcıların %3'ü Gazi Mağusa'ya göç eden

akrabaları olduğunu, %13,5'i Girne'ye göç eden akrabaları olduğunu %36'sı Lefkoşa'ya göç eden akrabaları olduğunu ve %25,5'i ülke dışına göç eden akrabaları olduğunu belirtmişlerdir.

-“Evet, var. Kardeşim emeklilikten dolayı 2020 yılında Girne'ye göç etti (K26)”.

-“Evet, var. Kardeşim daha iyi ekonomik şartlarda yaşamak için 1990'lı yıllarda Avustralya'ya göç etti (K10)”.

-“Var. Birkaç yıl önce kardeşimin çocukları iş olanaklarından dolayı Lefkoşa ilçesine göç ettiler (K41)”.

-“Kardeşlerim göç etti. Bir kardeşim evlilik sebebiyle 30 yıl önce Mağusa'ya, bir kardeşim 13 yıl önce Girne'ye ve diğer kardeşimde annesine bakmak için 18 yıl önce Girne'ye göç etti (K1)”.

-“Evet, var. Kız kardeşim 1978 yılında evlilik sebebi ile yurt dışına göç etti (K47)”.

Katılımcılara yöneltilen yedinci sorudan öğrenildiği üzere bölge halkının göç etmek için en çok tercih ettiği yer Lefkoşa ilçesidir, ikinci sırada ise yurt dışı ardından da Girne ilçesi gelmektedir.

Soru 8.

Çalışıyor musunuz? Eğer çalışıyorsanız işiniz nedir? Güzelyurt ilçesinde mi çalışıyorsunuz? Ek işiniz veya geliriniz var mı?

Tablo 24.

8. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 1. tablo

Temalar	Birey Sayısı	%
Çalışanlar	32	48
Emekli olanlar	24	36
İlçe içerisinde çalışan/çalışmış olanlar	37	55,5
Ek işi veya geliri olanlar	22	33

Katılımcılara işleri ile ilgili detaylı sorular yöneltildiği zaman katılımcıların %48'inin aktif olarak çalıştığı, %36'sının emekli olduğu %55,5'inin ilçe içerisinde çalışmış veya aktif olarak çalıştığı ve %33'ünün ek bir işi veya geliri olduğu öğrenilmiştir.

Sekizinci sorudan öğrenildiği üzere bölge halkının yarıya yakını ilçe dışında çalışmaktadır. Bu durum ilçe içerisinde iş konusunda ciddi sıkıntılar olduğunu göstermektedir. Bölge halkı bölgesinde iş bulamamakta ve bölge dışında çalışmaya mecbur kalmaktadır. Ayrıca bölgede iş seçeneklerinin az olması da kişilerin eğitimlerini aldıkları mesleği yapmalarını da zorlaştırmaktadır.

Tablo 25.

8. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 2. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Hizmet sektöründe çalışan/çalışmış olan	44	66
Sanayi sektöründe çalışan/çalışmış olan	3	4,5
İnşaat sektöründe çalışan/çalışmış olan	0	0
Tarım sektöründe çalışan/çalışmış olan	22	33
Birden fazla sektörde çalışan/çalışmış olan	17	25,5
Çalıştığı/çalışmış olduğu sektörü açıkça belirtmekten kaçınanlar	7	10,5

Sekizinci sorunun devamında katılımcılara hangi sektörde çalıştıkları sorulmuş ve toplam katılımcıların %66'sı hizmet sektöründe çalıştığını/geçmişte çalışmış olduğunu, %4,5'i sanayi sektöründe çalıştığını/geçmişte çalışmış olduğunu, %33'ü tarım sektöründe çalıştığını/geçmişte çalışmış olduğunu, %25,5'i birden fazla

sektörde çalıştığını/geçmişte çalışmış olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %10,5'i ise çalıştığı sektörü açıkça belirtmekten kaçınmıştır.

Sektör olarak açık ara farkla halkın hizmet sektöründe çalıştığı görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin inşaat sektöründe çalışmıyor oluşu da ilçe içerisinde inşaat sektörünün çok geri kaldığını göstermektedir.

Soru 9.

Çocuğunuz var mı? Var ise mirasınızdan/varlığınızdan yararlandı mı? Siz ailenizin mirasından/varlığından yararlandınız mı?

Tablo 26.

9. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Çocuk sahibi olanlar	39	58,5
Çocuğuna varlık/miras hazırlayanlar	29	43,5
Ailesinin varlığından/mirasından yararlananlar	40	60

Dokuzuncu soruda katılımcılara çocuk sahibi olup olmadıkları, ailelerinin varlıklarından yararlanıp yararlanmamış oldukları ve çocuklarının onların varlıklarından yararlanıp yararlanmadıkları sorulmuştur. Bu sorudan elde edilen verilere göre katılımcıların %58,5'inin çocuk sahibi olduğu, %43,5'inin çocuklarına varlık/miras hazırladığı ve %60'ının ailelerinin varlığından/mirasından yararlanmış olduğu öğrenilmiştir.

Genel olarak bakıldığı zaman katılımcıların çoğunluğunun ailesinin varlığından yararlandığı görülmektedir. Çocuk sahibi olan 39 kişinin de 29'unun çocuklarına maddi olarak yardım edebildiği ortaya çıkmıştır.

Soru 10.

Ekonomik sorunlarınız var mı? Eğer var ise bu sorunların Güzelyurt ilçesinde yaşamaktan kaynaklandığını düşünüyor musunuz?

Tablo 27.

10. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Ekonomik sıkıntı yaşayanlar	42	63
Yaşadığı ekonomik sıkıntıların Güzelyurt ilçesinden kaynaklandığını düşünenler	18	27

Onuncu soruda katılımcılara ekonomik sorunları olup olmadığı ve eğer var ise ekonomik sorunlarının Güzelyurt ilçesinden kaynaklanıp kaynaklanmadığı sorulmuştur ve toplam katılımcıların %63'ünün ekonomik sorunlar yaşadığı, %27'sinin ise yaşadığı ekonomik sorunların Güzelyurt ilçesinden kaynaklandığını düşündüğü bilgisi öğrenilmiştir.

-“*Var. Güzelyurt'tan kaynaklıdır çünkü bahçeler tuzlanma sebebiyle kurudu ve satmak zorunda kaldık (K2)*”.

-“*Tabiki evet. Alım gücüm azaldı. Pahalılık ve zamları fırsat bilen Güzelyurt'taki esnafta o şekilde satış yapıyor. Çünkü çeşitliliğin olduğu yerler uzak. (K5)*”.

-“*Evet, sorunlar yaşıyorum fakat Güzelyurt ilçesi ile ilgili değil, diğer ilçelerde de olsam bu sıkıntılar olacaktı, hatta daha da fazla sıkıntı olabilirdi. (K26)*”.

-“*Evet, var ama Güzelyurt'ta yaşamam da olacaktı (K36)*”.

-“*Herhangi bir ekonomik sıkıntım yok (K11)*”.

Onuncu sorudan elde edilen veriler incelendiği zaman bölge halkının büyük bir kısmının ekonomik sıkıntılılar yaşadığını görmekteyiz. Dünyada ortaya çıkan ekonomik krizlerin yanı sıra kişiler bireysel sıkıntılarda yaşamaktadırlar. Kişilerin verdikleri yanıtlara göre de özellikle nüfusun gün geçtikçe bölgeden göç etmesinin etkisiyle Güzelyurt ilçesinin de bu problemlere negatif yönde etkisi bulunmaktadır.

Soru 11.

Göçlerin çevreye etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tablo 28.

11. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Konu hakkında fikir sahibi olmayanlar	8	12
Göç veren yerlerde çevrenin pozitif etkilendiği düşünenler	12	18
Göç veren yerlerde çevrenin negatif etkilendiğini düşünenler	15	22,5
Göç alan yerlerde çevrenin pozitif etkilendiğini düşünenler	1	1,5
Göç alan yerlerde çevrenin negatif etkilendiğini düşünenler	24	36
Doğal çevre dışında görüş bildirenler	26	39

Katılımcılara göçlerin çevreye etkileri sorulduğu zaman katılımcıların %12'si konu hakkında fikir sahibi olmadıklarını, %18'i göç veren yerlerde çevrenin pozitif yönde etkilendiğini, %22,5'i göç veren yerlerde çevrenin negatif yönde etkilendiğini, %1,5'i göç alan yerde çevrenin pozitif etkilendiğini, %36'sı göç alan yerlerde çevrenin negatif yönde etkilendiğini düşündüklerini dile getirmişlerdir. Katılımcıların %26'sı ise doğal çevre dışındaki etkiler hakkında görüşlerini bildirmişlerdir.

-“Göçler kentleşmeyi artırdığından yeşil alanların azalmasına yol açmaktadır (K63)”.

-“Göç alan yerlerde çevrenin kötü etkilendiğini düşünüyorum, Nüfus arttıkça kirlilikte artıyor. Çevre daha çok kirleniyor (K30)”.

-“Aşırı göç alan yerlerde tarım alanları inşaat alanlarına dönüşmekte ve şehirler kontrolsüz bir şekilde büyümektedir. Dolayısıyla artan nüfustan ötürü çevre aşırı derecede kirlenmektedir. Göç veren yerler ise tarım alanları kurutulmaya bırakıldığı için yine kötü etkileniyor (K57)”.

-“Göç veren yerlerde tarım alanları boş kalıyor ama kirlilikte azalıyor (K25)”.

-“Bir etkisi olduğunu düşünmüyorum (K19)”.

On birinci soruda nüfusun bir kısmı çevre ve çevrenin insanlar tarafından nasıl etkilendiği hakkında bilgisi olsa da bir kısım katılımcının hiçbir fikri olmadığı ortaya çıkmıştır. Bazı katılımcılar ise doğal çevre konusu dışında siyasi ve diğer durumlara değinmişlerdir.

Soru 12.

Bölge halkının Güzelyurt ilçesinden göç etmesinin sebepleri nelerdir? Siz hiç göç etmeyi düşündünüz mü? Nedeni ile belirtiniz.

Tablo 29.

12. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 1. tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
İşsizlik ve iş ile ilgili problemlerin bölge halkının göç etmesine yol açtığını düşünenler	51	76,5
Güzelyurt ilçesinin Güney Kıbrıs Rum Yönetimine verilme ihtimalinden dolayı göçlerin gerçekleştiğini düşünenler	17	25,5
Bölgedeki yatırımların az olmasının bölge halkını göç ittiğini düşünenler	8	12
İlçedeki sağlık hizmetlerinin gelişmemiş olması ve diğer sağlık problemlerinin göçlere yol açtığını düşünenler	5	7,5
İnşaat sektörünün gelişmemiş olmasının göçlere yol açtığını düşünenler	6	9
Sanayi sektörünün gelişmemiş olmasının göçlere yol açtığını düşünenler	2	3
İnsanların Türk malı alanlarda yaşamak istemelerinin göçlere yol açtığını düşünenler	2	3
Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin eskisi kadar kazançlı olmamasından dolayı göçlerin meydana geldiğini düşünenler	3	4,5

Tablo 29 (Devamı).		
Nüfus azlığının yol açtığı problemlerden dolayı bölge halkının bölgeden göç ettiğini düşünenler	10	15
Sosyal, kültürel etkinliklerin az oluşu ve eğlence sektörünün gelişmemiş olmasının insanları göçe ittiğini düşünenler	7	10,5
Bölgedeki yerel yönetimden dolayı bölge halkının bölgeden göç ettiğini düşünenler	1	1,5
Güzelyurt ilçesinin ülkenin merkezi olan Lefkoşa ilçesine uzak olmasından dolayı insanların göç ettiğini düşünenler	2	3
Bölgenin geçinilmesi zor ve pahalı olmasından dolayı insanların göç ettiğini düşünenler	2	3

12. soruda bölge halkına, bölgeden göç eden kişilerin hangi sebeplerden ötürü göç ettiklerini düşündükleri sorulmuştur. Bu sorudan elde edilen veriler bölge halkının %76,5'inin işsizlik ve iş ile ilgili problemlerin bölge halkının göç etmesinin sebeplerinden biri olduğunu düşündükleri, %25,5'inin Güzelyurt ilçesinin Güney Kıbrıs Rum Yönetimine verilme ihtimalinden dolayı göçlerin gerçekleştiğini düşündüklerini, %12'si bölgedeki yatırımların az olmasının bölge halkını göç ittiğini düşündüklerini, %7,5'inin ilçedeki sağlık hizmetlerinin gelişmemiş olması ve diğer sağlık problemlerinin bölge halkını göçlere ittiğini düşündüklerini, %9'u inşaat sektörünün gelişmemiş olmasının göçlere yol açtığını düşündüğünü, %3'ü sanayi sektörünün gelişmemiş olmasının göçlere yol açtığını düşündüğünü %3'ü insanların Türk malı alanlarda yaşamak istemelerinin göçlere yol açtığını düşündüğünü, %4,5'i tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin eskisi kadar kazançlı olmamasından dolayı göçlerin meydana geldiğini düşündüğünü, %15'i nüfus azlığının yol açtığı problemlerden dolayı bölge halkının bölgeden göç ettiğini düşündüğünü, %10,5'i

sosyal, kültürel etkinliklerin az oluşu ve eğlence sektörünün gelişmemiş olmasının insanları göçe ittiğini düşündüğünü, %1,5'i Bölgedeki yerel yönetimden dolayı bölge halkının bölgeden göç ettiğini düşündüğünü, %3'ü Güzelyurt ilçesinin ülkenin merkezi olan Lefkoşa ilçesine uzak olmasından dolayı insanların göç ettiğini düşündüğünü ve %3'ünün de bölgenin geçinilmesi zor ve pahalı olmasından dolayı insanların göç ettiğini düşündüğünü ortaya çıkarmıştır.

Tablo 30.

12. Sorudan elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan 2. Tablo

<i>Temalar</i>	<i>Birey Sayısı</i>	<i>%</i>
Hayatının herhangi bir evresinde Güzelyurt ilçesinden göç etmeyi düşünmüş olanlar	31	46,5

On ikinci sorunun devamında halka siz hiç Güzelyurt ilçesinden göç etmeyi düşündünüz mü? Şeklinde soru yöneltilmiş ve katılımcıların %46,5'i göç etmeyi düşünmüş olduklarını belirtmişlerdir.

-“Hastane yok, hizmet sektörü gelişmedi, eğlence sektörü yeterli değil, Rum tarafına verilme ihtimali var. Nüfusun olmadığı yerde ekonomide olmaz gelişimde olmaz. Bu sebeplerden dolayı yakın zamanda Lefkoşa'ya göç edeceğim (K31)”.

-“İşsizlik, yatırımların hiç olmaması, sağlık sektörünün gelişmemiş olması. Hayır, ben göç etmeyi düşünmedim ama genç olsaydım belki düşünürdüm (K41)”.

-“Hayır, hiç düşünmedim. Büyükşehirlerde iş olanağının fazla olmasından dolayı göçler olmaktadır (K63)”.

-“Çünkü iş imkanları çok az, insanlar genellikle Lefkoşa'da iş buldukları için ulaşım maliyetlerinin de çok olmasının etkisiyle Lefkoşa'ya göç ediyorlar. Ayrıca eğlence sektörü de geri kalmış durumda. Evet, bende daha iyi şartlarda yaşamak amacı ile ülke dışına göç etmeyi düşünüyorum (K58)”.

-“İşsizlik ve konut sorunlarından dolayı göç ediyorlar. Evet, daha iyi şartlar için bende göç etmeyi düşünüyorum (K13)”.

On ikinci sorudan elde edilen veriler incelendiği zaman katılımcılara göre bölgeden yapılan göçlere neden olan en büyük sorunun işsizlik ve işlerden kaynaklı problemler olduğu görülmektedir. Bölge halkının %76,5 bu sorunun insanları göçe ittiğini düşünmektedir. İkinci en büyük sorunun ise Güzelyurt ilçesinin olası bir anlaşma da Güney Kıbrıs Rum Yönetimine verilip verilmeyeceği konusundaki belirsizliktir.

BÖLÜM VI

TARTIŞMA

Çalışmanın bu bölümünde elde edilen bulgular literatürde yer alan çalışmalarla birlikte tartışılmıştır. Yapılan literatür taraması sonucunda doğrudan bölgedeki göç problemini ele alan bir çalışmaya ve bölgenin fiziki ve beşeri coğrafyasını kapsamlı şekilde anlatan bir çalışmaya ulaşılmıştır. Bölgenin fiziki ve beşeri coğrafyası ile ilgili bu araştırma sonucunda ulaşılan bilgiler, göçe yol açan problemler ve göç hakkında görüşme formu ile elde edilen halkın görüşleri başta bu iki çalışmanın sonucunda elde edilen bilgiler olmak üzere literatürde yer alan çalışmalarla birlikte tartışılacaktır.

İlk olarak Şaban S. Hasan tarafından 1977 yılında, Prof. Dr. Necdet Tunçbilek'in danışmanlığında İstanbul Üniversitesinde hazırlanmış olan "Kıbrıs'tan Güzelyurt Şehri Monoğrafisi" isimli çalışmada sunulan veriler daha sonra ise Doç. Dr. Serkan İlseven tarafından 2016 yılında hazırlanan "Assesment of the Impacts of Population Decline in the Town of Guzelyurt on the Socio-economic Structure of TRNC" isimli çalışmada sunulan veriler güncel veriler ile karşılaştırılarak tartışılacaktır. Kaynakça olarak kullanılan, tamamı ile bölgeyi konu almasada bölge ile ilgili görüşler barından diğer çalışmalarda tartışma kısmında yer bulacaktır.

Yıllar içerisinde bölgenin beşeri ve fiziki coğrafyasında büyük değişiklikler meydana gelmiştir. Fiziki coğrafya da değişimler uzun yıllar sürsede insan kaynaklı müdahalelerle bu süreç hızlanmıştır. 1977 yılında yapılan çalışmaya kıyasla jeoloji alanında artık daha fazla ve daha detaylı bilgiye sahibiz, yıllar içerisinde gelişen, globalleşen tekniklerle ve kavramlarla bölgenin jeolojisini daha tutarlı bir şekilde açıklayabiliyoruz. 1977 yılındaki çalışmada da belirtildiği şekilde ilçe içerisinde sürekli akan bir akarsu bulunmamaktadır, günümüzde Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin kendi sınırları içerisinde yapmış olduğu barajlardan dolayı Güzelyurt ilçesine ulaşan sular dahada azalmıştır. Bu durum Güzelyurt havzasındaki yeraltı sularının azalmasının ve tuzlanmasının en önemli sebeplerinden birisidir. Buna rağmen aşırı yağışlı dönemlerde akarsu yataklarında taşmalar ve hatta zaman zaman şehir merkezini de etkileyen sel ve taşkınlar meydana gelmektedir. Güzelyurt ilçesinde bulunan adanın en önemli akiferi olan Güzelyurt akiferi ise bilinçsizce ve

geleceği düşünülmeden kullanıldığı için mevcut su rezervinin önemli bir miktarını yıllar içinde kaybetmiştir. 1970'li yıllarda 20 metre kazı yapıldığı takdirde suya ulaşmak mümkünken (S.Hasan, 1977) 1980'li yıllarda suya ulaşmak için 35 metreye kadar kazmak gerekiyordu (Gökçekuş, 1988). Yapılan literatür taramasında günümüze yakın bir kaynak bulunamasa da mevcut su rezervinin büyük ölçüde azalmaya devam ettiği öngörülmektedir. Akifer içerisindeki su azaldığı zaman deniz suyu oluşan basınç farkından dolayı akifer içerisine dolmaktadır. Bu durum akifer içerisindeki suyun tuzluluk oranını artırmakta, akiferden çekilen sularla tarım yapılan topraklar tuzlanmakta dolayısıyla da toprakların verimi ve kalitesi düşmektedir. Bölgenin toprak yapısına bakıldığı zaman alüvyal topraklar, kestane renkli step toprakları ve terra rosalar ilçe'deki toprakları oluşturmaktadır, bu topraklar verimli olsalarda tuzlanma sorunu ile gün geçtikçe verimliliklerini kaybetmektedirler. Bu toprak türleri çalışma içerisinde yer alan general soil map of cyprus isimli harita yardımıyla detaylıca okuyucuya aktarılmıştır. Şaban S.Hasan'ın çalışmasında bir öneri olarak yer alarak Türkiye Cumhuriyeti'nden Kuzey Kıbrıs'a su getirmekten bahsedilse de günümüzde hala daha proje tam anlamıyla tamamlanmamıştır. Türkiye Cumhuriyeti proje kapsamında üzerine düşenleri yapsada projenin Kuzey Kıbrıs tarafından atılması gereken tüm adımları atılmamıştır. Proje doğrultusunda, Toros Dağlarından gelen Dragon Çayının taşıdığı sular Türkiye sınırları içerisinde yer alan Alaköprü barajında biriktirilmiş ve dünyada herhangi bir örneği görülmemiş şekilde askıda boru sistemi ile Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içerisinde bulunan Geçitköy Barajı'na aktarılmıştır. Bu aktarım 5 yıl boyunca kesintisiz bir şekilde devam etmiştir (<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/asrin-projesi-askili-boru-sistemiyle-anadoludan-kktcy-e-su-tasiyor/2011317>). Kuzey Kıbrıs sınırları içerisinde altyapı sorunlarının giderilip gerekli hazırlıkların yapılmasıyla birlikte bu projenin ülke genelinde başarıya ulaşması beklenmektedir. Proje tam anlamıyla son aşamaya ulaştığında tüm ülkenin su problemi önemli ölçüde çözülecek ve yer altı sularının tuzlanması sorununda önüne geçilecektir.

1974 yılında yaşanan Kıbrıs barış hareketine kadar bir rum yerleşim alanı olan Güzelyurtta tam olarak üretilen miktar bilinmesede çok ciddi miktarda narenciye tarımı yapılmaktaydı ve bölge halkı iyi bir maddi güce sahipti (S.Hasan, 1977), günümüzde ise Kuzey Kıbrıs'ta narenciye denilince hala daha akıllara

Güzelyurt gelmektedir. Fakat ilçede narenciye tarımı yapmak eskisi kadar kolay değildir. Bunun nedeni su yetersizliği, suda ve topraktaki tuzlanma , pazar sorunu, üretim kalitesinin düşmesi, narenciye tarımı yapılan alanların miras yoluyla bölünmesidir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığının açıkladığı 2015-2019 verileri incelendiği zaman valensiyanın ilçede en çok üretimi yapılan narenciye ürünü olduğu görülmüştür. Üretim raporuna göre ilçe içerisinde 2015 yılında 83.000 ton, 2016 yılında 70.110 ton, 2017 yılında 48,925 ton, 2018 yılında 59,090 ton ve 2019 yılında ise 51,530 ton valensiya üretildiği görülmektedir. Üretim miktarlarında önemli bir düşüş olduğu açıkça görülmektedir.

Diğer önemli narenciye ürünleri olan yafa, vaşington, mandarin, limon ve greyfurların 2015-2019 yılları arasındaki Güzelyurt ilçesindeki üretim miktarları incelendiği zaman Valensiyadaki gibi üretim miktarlarında büyük değişiklikler olmasada yine de önemli sayılacak miktarda değişimler görülmüştür. Bu süreçte yafa üretimi neredeyse her yıl 1500 ton civarında seyretmiş, vaşington üretimlerine bakıldığı zaman üretim miktarlarının yıllık 400 ton civarında olduğu fakat 2017 ve 2019 yıllarında 300 tonlara kadar gerilediği, yıllık mandarin üretiminin genel olarak 15.000 ton civarlarında olduğu fakat 2017 yılında 17.785 tona ve 2019 yılında ise 22,910 tona kadar ulaştığı, limon üretiminin yıllara göre farklılıklar göstermekle beraber yıllık olarak 2.500-3.600 ton arasında olduğu ve son olarak ilçe içerisindeki yıllık greyfurl üretiminin ise 2015 yılında 5.265 ton olmasına rağmen sürekli azalarak 2018 ve 2019 yıllarında 3000 tona bile ulaşamadığı görülmüştür.

Narenciye ağaçlarının dışında bölgede ormanlık alanlar bulunsada son yıllarda meydana gelen yangınlar orman varlığının azalmasına yol açmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynakların bakanlığının 2018 yılında halka açık bir şekilde yayınladığı verilere göre ilçe içerisinde 2018 yılı boyunca 3.50 alan hektar ağaçlandırılmış fakat 27 hektar alanın bitki örtüsü yangınlar nedeniyle yok olmuştur. 2019 verileri incelendiği zaman ise 2019 yılında herhangi bir ağaçlandırma yapılmadığı ve 1,5 hektar alanın yandığı görülmektedir. Orman dairesi bazı yıllarda bir miktar ağaçlandırma yapsada bölge halkıda bu konuda bilinlendirilmeli ve ağaçlandırmalara katkı koymalıdır.

Günümüzde ilçenin nüfusu incelendiği zaman bölge nüfusunun tamamının Türk olduğunu görmekteyiz, barış hareketinin ardından gerçekleşen nüfus değişimi durumundan dolayı önemli göçler yaşanmış ve Rum nüfus Güney Kıbrıs'a Türk nüfus ise Kuzey Kıbrıs'a göç etmiştir. Bu göçler sonucunda kuzeye gelen Türkler bölgedeki evlere yerleştirilmişlerdir. Yerleşilen evlerin bazılarında eski mimarilere ait detaylarda bulunmaktadır dolayısıyla bu evlerin yıkılması yasak olduğundan bazı tadilatların gerçekleşmesi zor olmaktadır. Fakat buna rağmen ilçedeki yerleşim alanlarına bakıldığı zaman ise ilçeye birçok yeni ve modern evinde inşa edildiği görülmektedir. 1975 yılındaki nüfus sayımına göre nüfusu 6300 olan Güzelyurt ilçesinin nüfusu 2011 yılında yapılan nüfus sayımına göre 18946'ya ulaşmıştır ve 2011 yılından itibaren nüfus sayımı yapılmasa da 2019 yılında ilçe nüfusunun 24,070'e ulaşacağı öngörülmekteydi.

Bölgede idari olarak yaşanan büyük değişiklikler ise 1980-1998 yılları arasında Lefkoşa ilçesinin bir bucağı konumunda olan Güzelyurt'un 1998 yılına geldiğinde ilçe statüsü kazanmış olmasıdır. Günümüzdeki Lefke ilçesi de 2017 yılına kadar Güzelyurt ilçesinin bir bucağıydı fakat 2017 yılında Lefke ilçesi de Güzelyurt'tan ayrılarak bir ilçe olmuştur (Erengin, 2019).

Bölgedeki sağlık yapısı yıllar geçse de bölgedeki sanayi konusunda olduğu gibi büyük değişiklikler yaşayamamıştır. 1970'li yıllarda bölgede biri askeri olmak üzere iki hastane bulunmaktaydı (S.Hasan, 1977) günümüzde de hala daha bölgede sağlık açısından hizmet veren sadece iki yer bulunmaktadır. İlçe içerisinde yer alan sağlık alanları sadece küçük yaralanmalara müdahale edebilmekte, gerekli donanıma sahip olmamakta ve halkın sağlık açısından ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Yıllardır bölge halkına 7/24 kapsamlı ve donanımlı bir şekilde hizmet verebilecek bir hastane sözü verilse de hastane inşaatı tamamlanmamış ve hala daha kullanıma açılmamıştır. Bölgedeki eğitim alanları incelendiğinde ise ciddi gelişmeler olduğu görülmektedir. 1977 yılında bölgede sadece altı okul bulunmaktaydı, bunların üçü ilkokul, biri lise, biri tarım meslek enstitüsü ve biri de kız lisesiydi (S.Hasan, 1977). Günümüzde ise ilçede 10 ilkokul, 1 ortaokul, 1 lise, 1 kolej, 1 meslek okulu (<http://www.mebnet.net/>) ve 2 üniversite olmak üzere 16 okul bulunmaktadır.

Yapılan karşılıklı görüşmeler sonucunda ise göçlerle ilgili detaylı bilgiler elde edilmiştir. Serkan İlseven'in 2016 yılında yayınlamış olduğu çalışmada belirtildiği

üzere bölgenin hala daha göç verdiği ve vermeye de devam edeceği açıkça görülmektedir. İlseven'in çalışmasında da yer alan belirsizlik, işsizlik, narenciye bahçelerindeki problemler, Lefkoşa gibi daha çok gelişmiş ilçelere göç etme isteği günümüzde de devam etmektedir. Bölge halkının çok büyük bir kısmının bölgeden göç eden akrabası bulunmakta ve bölge halkının da önemli bir kısmı bölgeden göç etmeyi düşünmektedir. İlseven'in ön gördüğü üzere tarımsal alandaki üretim, maliyet, stoklama, pazar gibi sorunlar günümüzde de artarak devam etmektedir. Bu çalışma içerisinde de bölge halkı ile yapılan karşılıklı görüşmeler bu sorunların hala daha devam ettiğini doğrulamaktadır.

Bölgedeki tuzlanma sorunu incelendiği zaman kaynaklar bu sorunun artarak devam ettiğini göstermekteydi. Yapılan görüşmeler de nüfusun büyük bir kısmının tuzlanma sorunundan dolayı etkilendiğini ortaya çıkarmıştır.

Görüşme formu ile elde edilen bir diğer önemli bilgide bölge halkının akrabalarının göç etmek amacıyla sırasıyla en çok Lefkoşa, yurt dışı ve Girne ilçesini tercih ettiğini göstermiştir. Katılımcıların sadece %3'ünün Mağusa'ya göç eden akrabaları olsa da Lefke ve İskele ye göç eden akrabası olan hiçbir katılımcı bulunmamaktadır. Bu durum Lefkoşa'nın ne kadar önemli bir çekici etken olduğunu göstermektedir. Özellikle Güzelyurt'tan yapılan göçlerin günümüzde Gönyeli'ye (Lefkoşa) yapıldığını görmekteyiz. Güzelyurt nüfusu gün geçtikçe yaşlanmaktadır. Bunun en önemli sebebi de bölgedeki Genç nüfusun başta Lefkoşa, Girne gibi diğer ilçelere ve yurt dışına göç etmesidir.

Tarımsal alanda elde edilen bilgilere göre ise bölgede tarımla uğraşan kişilerin neredeyse tamamı narenciye tarımı ile uğraşmaktadır. Bu kişilerin de tarımı bir ek iş olarak yaptığı açıkça belirlenmiştir. Günümüzde de ilçede sorunları hızla artan tarım sektörü gün geçtikçe kişilerin ana geçim kaynağı olmaktan uzaklaşmaktadır.

Bölge halkının %46,5'i bölgeden göç etmeyi düşünmektedir. Buna rağmen karşılıklı görüşmelerden İlseven'den farklı olarak bölge halkının yaşamakta oldukları evlerde tamirat tadilat işlerine giriştiği hatta mecburi tamirat gerektirmeyen bölümlerde dahi yenilemeye gittiği görülmektedir. Yine İlsevenin 2016 daki araştırmasından farklı olarak bölge halkına yatırımları sorulduğunda ilçe içerisinde

ve ilçe dışında yatırım oranları birbirine çok yakın çıkmıştır. Bazı kişiler göç etmeyi düşünürken, bölgeye yatırım yapmaya devam edenlerde vardır. Bu durum gelecekte bölge ile ilgili belirsizliklerin azalması ve ekonomik sorunların çözülmesi durumunda dahada artacaktır.

Karşılıklı görüşmelerde halkı göçe iten en etkili sebebin işsizlik ve işlere bağlı diğer sebepler olduğu ortaya çıkmıştır. İşlerle ilgili problemler irdelendiği zaman ise bölge halkının iş bulmakta zorlandığı, bulunduğu işlerin ilçe dışında olduğu ve işlerin ilçe dışında olmasının bir sebebi olarak alınan maaşların önemli bir miktarının iş yerine ulaşmak için harcandığı öğrenilmiştir. Bölgenin bir kısmı tarafından dile getirilen ve daha büyük bir orana sahip olacağı öngörülen birçok problem daha az kişi tarafından göç nedeni olarak belirtilmiştir. Örneğin karşılıklı görüşmelere katılanların %76,5'i ilçe içerisindeki sağlık hizmetlerinden memnun olmadıklarını dile getirmişlerdir fakat katılımcılara bölge halkının bölgeden göç etmesinin nedenleri hakkında ne düşündükleri sorulduğunda sadece %7,5'i göçlerin sağlık alanındaki yetersizliklerden dolayı olduğunu dile getirmişlerdir.

Katılımcılara form soruları yöneltilirken ortaya çıkan ve önemli bir sorun olduğu düşünülen, bölge halkının bazı konularda fikir sahibi olmamasıydı. Bu çalışmanın amaçlarından biri olan bölge halkını bilgilendirmekte bu noktada daha da büyük bir öneme sahip olmuştur. Halkın bu problemleri yeteri kadar öğrenmeleri durumunda aslında bazı sorunların onları düşündüklerinden daha da fazla etkilediğini farkedebilecekleri öngörülmektedir. Eğer nüfusun daha da büyük bir kısmı göçe neden olan bu sorunlar hakkında bilinçli seviyeye ulaşırsa sorunların çözülmesi için daha çok adım atılacağı apaçık bir gerçektir.

Çalışma genelinde göçlerin detaylı bir şekilde araştırılması, halka sorulan soruların benzersiz olup özgünlük taşıması, çalışmanın kapsamı ve bölgenin coğrafik özelliklerindeki çalışmaya katılması genel olarak çalışmanın özgün kısımlarını oluşturmaktadır.

BÖLÜM VII

Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde araştırmanın amaç ve alt amaçları doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlardan yola çıkarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

Bu yüksek lisans çalışmasında Güzelyurt ilçesinin fiziki ve beşeri coğrafya özellikleri detaylıca araştırılmış ardından bölgedeki göç problemi tüm açılardan ele alınıp nedenleriyle ve çözüm önerileriyle birlikte hakkında görüşlerine yer verilerek bir arada incelenmiştir. Elde edilen tüm veriler şeffaf ve düzenli bir şekilde temalaştırılarak tablolar aracılığıyla yüzdeler oranlarıyla birlikte çalışmaya eklenmiştir.

Çalışmanın ana amacı, Güzelyurt ilçesindeki göç problemini detaylıca araştırıp inceleyip gerekli bilgileri elde ettikten sonra halk ile bu problemler hakkında fikir alışverişinde bulunup görüşler almak ve ortaya çıkan bilgileri bir çalışma içerisinde derleyip yöneticiler ve bölge halkını bilgilendirmektir. Bu amaç doğrultusunda çalışma içerisinde de yer aldığı şekilde bölgedeki göç problemi tüm yönleriyle incelenmiştir. Ardından Güzelyurt ilçesinde yaşayan ve 18 yaşından büyük olan rasgele seçilen 66 kişiyle karşılıklı görüşmeler yapılmış ve katılımcıların görüşleri de çalışmaya eklenmiştir.

Alt amaçlardan birincisini oluşturan yöneticilerin ve bölge halkının bölgedeki göç probleminin nedenleri hakkında gerekli bilgilere ulaşmaları sağlanması çalışma yayınlandığı zaman gerçekleşecektir. Çalışmanın ikinci alt amacı olan bölgenin fiziki ve beşeri coğrafyasını bir arada inceleyen detaylı ve güncel bir çalışma yapmak ise başarıyla gerçekleşmiştir ve bu sayede ileride bölge ile ilgili çalışma yapacak kişilere de geniş pencereden olaya bakabilen bir kaynak sunulmuştur.

Bu tez çalışmasına başlandığı zaman önceden belirlenmiş olan beş soruya cevap aranmaktaydı. Bu sorular çalışma içerisinde belirtildiği üzere şu şekildeydiler;

- Bölge halkı bölgeden göç etmeyi düşünüyor mu?
- Bölge halkı bölgedeki hizmetlerden memnun mu?
- Yıllardır gözlemlenen ve geçmiş çalışmalarında ortaya çıkardığı göç durumu içerisinde bulunduğumuz yıllarda da önemli bir seviyede devam ediyor mu?
- Halkı göçe iten en önemli sebepler nelerdir?
- Bölge halkı yatırımlarını ilçe içerisinde mi yapıyor?

Katılımcılara yöneltilen on iki soru bu sorulara cevap arayan ve bu sorulara aranan cevapların kademeli olarak bulunmasını sağlayan sorulardı.

Çalışma sonucunda beş soru içinde detaylı olarak bilgiler toplanmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda bölge halkının %46,5'inin hayatlarının bir döneminde bölgeden göç etmeyi düşünmüş oldukları, bölge halkının %76,5'inin ilçe içerisindeki sağlık hizmetlerinden, %28,5'inin polis hizmetlerinden, %21'inin eğitim hizmetlerinden, %18'inin itfaiye hizmetlerinden memnun olmadığı, bölge halkının %18'inin son üç yıl içerisinde ilçeden göç eden akrabalarının olduğu, dolayısıyla da bölgeden yapılan göçlerin önemli bir şekilde devam ettiği saptanmıştır.

Halkı göçe iten en önemli neden araştırıldığı zaman katılımcıların %76,5'inin ortak görüşüyle en önemli nedenin işsizlik ve işlere bağlı problemler olduğu ortaya çıkmıştır. İkinci en önemli sebep ise katılımcıların %25,5'inin ortak görüşüyle, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile yapılabilecek olası bir anlaşmada Güzelyurt ilçesinin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ne verilebilecek olmasıdır.

Görüşme formu aracılığı ile bölge halkının yatırım alanları incelendiği zaman katılımcıların %21'inin ilçe dışında yatırımları olduğu %18'inin ise ilçe içerisinde yatırımları olduğu saptanmıştır. Bu veri incelendiği zaman yatırım yapan katılımcıların neredeyse yarısının Güzelyurt ilçesini tercih ettiği ortaya çıkmıştır.

Çalışmaya genel olarak bakıldığı zaman, gerekli şekilde tüm bölümler yazılmış, tüm etik kurallara uyulmuş ve okuyucuların coğrafyacı olmamaları durumunda bile tüm anlatılanları kavrayabilecekleri açıklıkta yazılmıştır. Ne kadar sade olunmaya çalışılsa da bazı coğrafi terimlerin anlaşılamayacağı ön görülüp bazı terimler açıklamalarıyla birlikte çalışmaya eklenmiştir.

Öneriler

Araştırma Sonuçlarına Yönelik Öneriler

- Siyasetçilerin kesin bir şekilde hiçbir koşulda Güzelyurt ilçesinin Güney Kıbrıs Rum Yönetimine verilmeyeceğini dile getirmeleri ve halkı buna ikna etmeleri.
- Bölge halkının yatırımlara teşvik edilmesi.
- Yerel ve genel yöneticilerin bölgedeki problemler hakkında yeterli bilgi seviyelerine ulaşmaları ve bu konuda adımlar atmaları.
- Türkiye Cumhuriyeti tarafından ülkeye getirilen suyun planlı bir şekilde kullanılıp mevcut akiferlerin kullanımının bir süreliğine durdurulması ve bu sayede akiferlerdeki tuzlanma miktarının azaltılması.
- Bilinçsizce su kuyusu açılması ve kullanılmasının önlenmesi.
- Bölge halkının genel olarak göçe yol açan problemler konusunda bilgilendirilmeleri ve doğru şekilde adımlar atmalarına öncü olmak.
- Yönetimler tarafından bölgede daha fazla iş imkanının oluşturulması.
- Bölgenin turizm açısından iyi bir şekilde tanıtılması.
- Diğer ilçelerde var olmayan eserlerin tarım ürünlerinin ve benzeri çekiciliğe sahip olan şeylerin avantaja çevrilmesi.
- Bölgeye kapsamlı ve eksiksiz bir şekilde 7/24 hizmet verebilecek bir hastane açılması.
- Eğitim turizminin katkılarından dolayı ilçe içerisinde yeni üniversiteler açılması.
- Halkın sosyal yaşamını daha ileriye taşımak için yeni park ve yeşil alanların yapılması.
- Bölgede nüfusu artıracak girişimlerde bulunulmalı ve artan nüfusu taşıyabilecek önlemler alınmalı.
- İlçe içerisindeki yerleşim alanlarında ulaşım faaliyetleri artırılmalı.
- Doğru politikalar izlenmesi durumunda artacak olan nüfusun ve eğitim döneminde ilçeye gelen öğrencilerin barınabilecekleri alanların inşaat sektörü sayesinde artırılması.
- Daha doğru istatistikler elde etmek için daha sık nüfus sayımları yapılmalı.
- Tarımcılara, özellikle narenciye ile uğraşanlara daha fazla destek verilmeli.

İleride Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler

- Güncel nüfus sayımları sonrasında Güzelyurt ilçesinin göç oranlarının araştırılması.
- Göçler üzerine özellikle 18-24 yaş aralığını kapsayan bir çalışma yapılması.
- Bölgedeki akiferin tuzluluk ve doluluk oranlarının düzenli şekilde ölçülmesi ve üzerine araştırmalar yapılması.
- Beşeri coğrafya özelliklerinin fiziki coğrafyaya kıyasla daha kısa bir sürede değişiklikler göstermesinden ötürü belli aralıklarla bölgenin beşeri coğrafyasını konu alan araştırmalar yapılması.
- Bölgedeki problemleri konu alan, tek bir problemi her yönü ile inceleyen araştırmaların artırılması.

Kaynakça;

- Baltacı, A. (2019). *Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır?*
- Başayığıt, L., & Dinç, U. (2005). *Toprak Taksonomisine Göre Toprak İklim Rejimleri ve Türkiye Toprakları İçin Örnekler.*
- Çağlayan, S. (2006). *Göç Kuramları, Göç ve Göçmen İlişkisi.*
- Çapan, F., & Güvenç, B. (2017). *Kavimler Göçü ve Batı Roma İmparatorluğu'nun Çöküşü.*
- Çelik, F. (2006). *İç Göçlerin İtici ve Çekici Güçler Yaklaşımı İle Analizi.*
- DPÖ. (2014). KKTC'de Yerel Yönetimler. In *Devlet Planlama Teşkilatı. Dünya Toprak Kaynakları Referans Sistemi - T.C Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı.* (2013).
- Ekici, S., & Tuncel, G. (2015). *Göç ve İnsan.*
- Erengin, P. (2019). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Yönetmelik Coğrafyası.*
- Fırat, A., & Özdemir, M. (2015). *Tarım Coğrafyası Bakımından Kuzey Kıbrıs'ta Narenciye Problemleri: Güzelyurt Yöresi.*
- Gökçekuş, H. (1988). *Güzelyurt (KIBRIS) Ovasının Su Kimyası Yönünden İncelenmesi.*
- Görüm, T., & Yıldırım, C. (2016). *Fiziki Coğrafyaya Giriş.*
- Günay, E., Atılgan, D., & Serin, E. (2017). *Dünya'da ve Türkiye'de Göç Yönetimi.*
- Hoşgörün, M. Y. (2013). *Jeomorfoloji'nin Ana Çizgileri I.*
- İlseven, S. (2004). *Kuzey Kıbrıs'ın Doğal Orman ve Park Ağaçları.*
- İlseven, S. (2016). *Assesment of the Impacts of Population Decline in the Town of Guzelyurt on the Socio-economic Structure of TRNC.*
- İlseven, S. (2021). *Kıbrıs Fiziki Coğrafya.* Okman Basım Evi.
- İlseven, S., Hıdırer, G., & Tümer, A. (2015). *Kıbrıs Coğrafyası.* KKTC Milli Eğitim Bakanlığı.

- Kapluhan, E. (2018). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Coğrafi Özellikleri ve Bu Özelliklerin Eğitime Yansıması.*
- Karageorghis, V. (1969). *The Ancient Civilization of Cyprus.*
- Kazancı, N. (2018). *Jeolojik Zamanlar ve Çizelgesi.*
- Koday, Z. (1998). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Doğal Bitki Örtüsü ve Orman Varlığı.*
- Koday, Z. (2010). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti'nin Coğrafi Özellikleri.*
- Kuzey Kıbrıs Sanayi Envanteri Çalışması 2015 - Alt Sektör İncelemesi.* (2015).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti - Yerel Yönetimler Raporu - Devlet Planlama Örgütü.* (2019).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Baklagil Sebzeleri.* (2019).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Baklagil Üretimi.* (2019).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Diğer Sebzeler.* (2019).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Hayvan Varlığı Raporu.* (2019).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Meyvesi Yenen Sebzeler.* (2019).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Ormancılık.* (2018).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Ormancılık.* (2019).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Sera, Tüneller ve Üretim Alanları.* (2019).
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Sert Kabuklu, Yumuşak Çekirdekli ve Taş Çekirdekli Meyveler.* (2019).

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Soğansı, Yumru ve Kök Sebzeleri. (2019).*
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Tahıllar Üretim. (2019).*
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Üzüm ve Üzümsü Meyveler. (2019).*
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Yaprığı Yeneni Sebzeler. (2019).*
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Yem Bitkileri. (2019).*
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı - Yumru Bitkiler. (2019).*
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı – Turunçgil Üretim ve Pazarlama Raporu. (2019).*
- Özdemir, H. (2016). Hidrografya.*
- S.Hasan, Ş. (1977). Kıbrıs'tan Güzelyurt Şehri Monoğrafisi.*
- Şenol, C. (2020). Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Hidrografik Yapısı, Su Sorunu ve Çözüm Önerileri.*
- Turizm Planlama Dairesi Planlama, İstatistik ve Araştırma Şubesi - Turizm İstatistikleri Ocak - Kasım. (2021).*

Yararlanılan Web Sayfaları;

<https://www.google.com/maps/@35.0779713,33.0413128,9z>

<http://users.metu.edu.tr/birten/tarih.html>

<http://users.metu.edu.tr/birten/Guzelyurt.html>

<http://users.metu.edu.tr/birten/tarihoncesi.html>

http://www.onegeology.org/extra/kids/turkish/what_is.html

<https://www.kibrisgazetesi.com/saglik/kanser-vakalarinda-guzelyurt-basi-cekiyor-h4370.html>

<http://www.koeri.boun.edu.tr/sismo/2/deprem-verileri/depremsellik-haritalari/>

<http://kktcmeteor.org/sismoloji/Fay>

<https://esdac.jrc.ec.europa.eu/content/geological-map-cyprus>

<https://esdac.jrc.ec.europa.eu/content/general-soil-map-map-cyprus>

<http://turizmplanlama.gov.ct.tr/TUR%C4%B0ZM-%C4%B0STAT%C4%B0ST%C4%B0KLER%C4%B0>

<http://turizmplanlama.gov.ct.tr/2021-Turizm-%C4%B0statistikleri>

<https://www.guzelyurtbelediyesi.com/>

<http://turizmplanlama.gov.ct.tr/Portals/131/%C4%B0statistikler/2021%20%C4%B0statistikleri/Kas%C4%B1m%202021/Ocak->

<Kasm%202021%20Turizm%20Istatistikleri.pdf?ver=2021-12-15-145401-513>

<http://www.mebnet.net/>

<https://icisleri.gov.ct.tr/BAKANLIK/Kaymakaml%C4%B1klar>

<https://www.arkeogezgin.com/aziz-mamas-kilisesi/>

<https://www.kulturportali.gov.tr/portal/neolitik-cag>

<https://delhipages.live/tr/bilim/yer-bilimi-jeolojik-zaman-ve-fosiller/yer-bilimleri/cambisol>

<https://www.cografyabilimi.gen.tr/toprak-cesitleri-nelerdir/>

<https://repository.up.ac.za/bitstream/handle/2263/23510/04chapter4.pdf?sequence=5&isAllowed=y>

https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/182431/mod_resource/content/0/5.%20Hafta%20Toprak-%20profil.pdf

<http://kktcmeteor.org/meteorolojikbilgi/kibris-iklimi>

http://users.metu.edu.tr/birten/kibris_baris.html

[https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-50234792#:~:text=400.000%20y%C4%B1%20%C3%B6nce%3A%20Neandertaller%20\(modern,sapiensler%20Afrika%27da%20ortaya%20%C3%A7%C4%B1kt%C4%B1](https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-50234792#:~:text=400.000%20y%C4%B1%20%C3%B6nce%3A%20Neandertaller%20(modern,sapiensler%20Afrika%27da%20ortaya%20%C3%A7%C4%B1kt%C4%B1)

<https://gocsempozyumu.antalya.edu.tr/core/public/uploads/pdf.pdf>

<https://gocsempozyumu.antalya.edu.tr/>

<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/asrin-projesi-askili-boru-sistemiyle-anadoludan-kktcye-su-tasiyor/2011317>

EKLER

Ek 1.

Etik Kurul Onayı

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

07.06.2022

Sayın Umut Seyhan

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/EB/2022/847 proje numaralı ve "Güzelyurt İlçesinin (KKTC) Fiziki ve Beşeri Coğrafyası, Bölgedeki Göç Problemi ve Bölge Halkının Görüşleri" başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Direnç Kanol

Ek 2.**Katılımcı Bilgilendirme ve Aydınlatılmış Onam Formu****Güzelyurt İlçesinin (KKTC) Fiziki ve Beşeri Coğrafyası, Bölgedeki Göç Problemi ve Bölge Halkının Görüşleri****Katılımcı Bilgilendirme ve Aydınlatılmış Onam Formu**

Sayın Katılımcı,

Bu görüşme formu, Güzelyurt İlçesinin (KKTC) Fiziki ve Beşeri Coğrafyası, Bölgedeki Göç Problemi ve Bölge Halkının Görüşleri isimli tez çalışmasının bir parçasıdır. Bu form aracılığıyla toplanan veriler Güzelyurt halkının bölgeden yapılan göçler hakkındaki düşüncelerini ve göç etmek gibi bir amaçlarının olup olmadığının anlaşılması için kullanılacaktır. Görüşme formunu doldurmanız görüşmeye katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelmektedir.

Görüşmeye katılım tamamı ile sizin isteğinize bağlıdır. Görüşmeye katılmak için 18 yaşından büyük ve Güzelyurt ilçesinde yaşıyor olmanız gerekmektedir. Görüşmeleriniz tamamı ile anonim bir şekilde çalışma içerisinde yer alacaktır ve kimlik bilgileriniz kimse ile paylaşılmayacaktır. Bu çalışma için toplanılan veriler yalnızca akademik araştırma amacı ile kullanılacaktır ve yalnızca ulusal/uluslararası akademik toplantılarda ve/veya yayınlarda sunulacaktır. Araştırmadan çekilmek istemeniz durumunda araştırmacı ile iletişime geçip çalışmadan çekilebilirsiniz. Çalışmadan çekilmeniz durumunda sizden toplanan tüm veriler veri tabanından silinecek ve çalışmada kullanılmayacaktır. Herhangi bir durumda aşağıdaki iletişim bilgileri yardımıyla araştırmacıya ulaşabilirsiniz.

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Serkan İlseven

Araştırmacıya ait bilgiler

Umut Seyhan

Coğrafya Eğitimi Yüksek Lisans Programı

Yakın Doğu Üniversitesi

Tel: 0533 858 51 92

E-posta: 20202940@std.neu.edu.tr

Ek 3.**Görüşme Formu**

Cinsiyetiniz?

.....

Yaşınız?

.....

Eğitim durumunuz nedir?

.....

Kaç yıldır Güzelyurt ilçesinde yaşıyorsunuz?

.....

1) Evinizde en son ne zaman ve hangi sebeple kapsamlı bir tamirat/tadilat gerçekleştirdiniz?

.....
.....
.....

2) İlçe içerisindeki hastane, polis, itfaiye veya eğitim gibi hizmetlerden memnun musunuz? Nedeni ile açıklayınız.

.....
.....
.....

3) Tarım sektöründen bir gelir elde ediyor musunuz? Eğer tarım ile uğraşıyorsanız bu sektörde ne gibi sorunlar ile karşılaşıyorsunuz?

.....
.....
.....

4) Yer altı sularının tuzlanması sizi ve çevreyi nasıl etkiliyor? Nedeni ile açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

5) Güzelyurt ilçesi dışında ev veya arsa yatırımınız var mı? Var ise bu yatırımları nerede ve hangi sebeple yaptınız?

.....

.....

.....

.....

6) Güzelyurt ilçesi sınırları içerisinde ev veya arsa yatırımınız var mı? Var ise yatırım yapmak için neden Güzelyurt ilçesini seçtiniz?

.....

.....

.....

.....

7) Bölge dışına göç eden yakın akrabalarınız var mı? Var ise hangi sebeple hangi yılda nereye göç ettiler?

.....

.....

.....

.....

8) Çalışıyor musunuz? Eğer çalışıyorsanız işiniz nedir? Güzelyurt ilçesinde mi çalışıyorsunuz? Ek işiniz veya geliriniz var mı?

.....

.....

.....

.....

9) Çocuğunuz var mı? Var ise mirasınızdan/varlığınızdan yararlandı mı? Siz ailenizin mirasından/varlığından yararlandınız mı?

.....

.....

.....

.....

10) Ekonomik sorunlarınız var mı? Eğer var ise bu sorunların Güzelyurt ilçesinde yaşamanızdan kaynaklandığını düşünüyor musunuz?

.....

.....

.....

.....

11) Göçlerin çevreye etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

.....

12) Bölge halkının Güzelyurt ilçesinden göç etmesinin sebepleri nelerdir? Siz hiç göç etmeyi düşündünüz mü? Nedeni ile belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

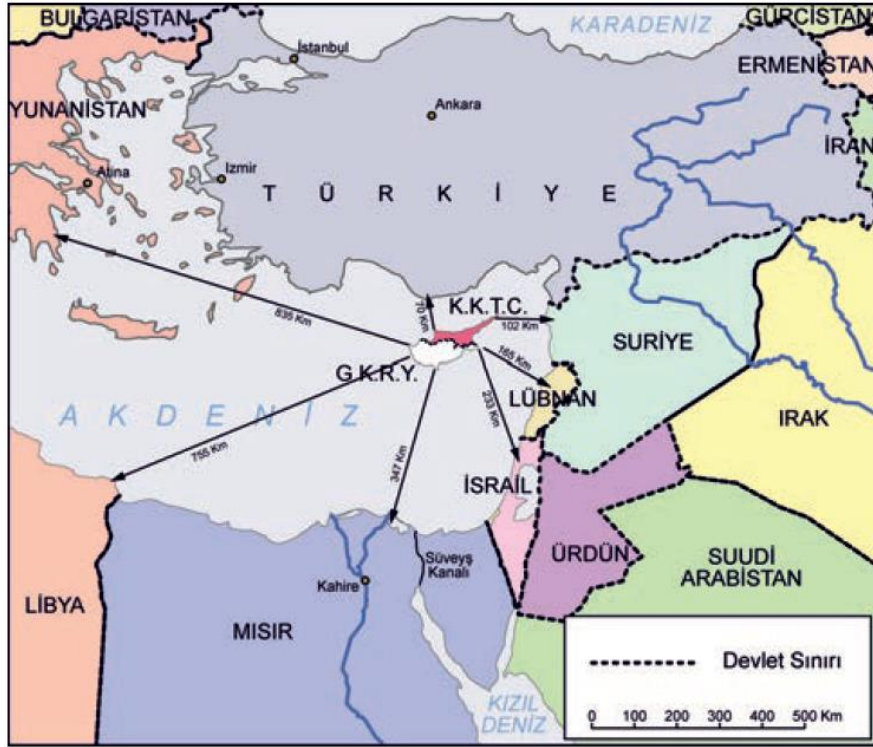
.....

Ek 4.

Haritalar

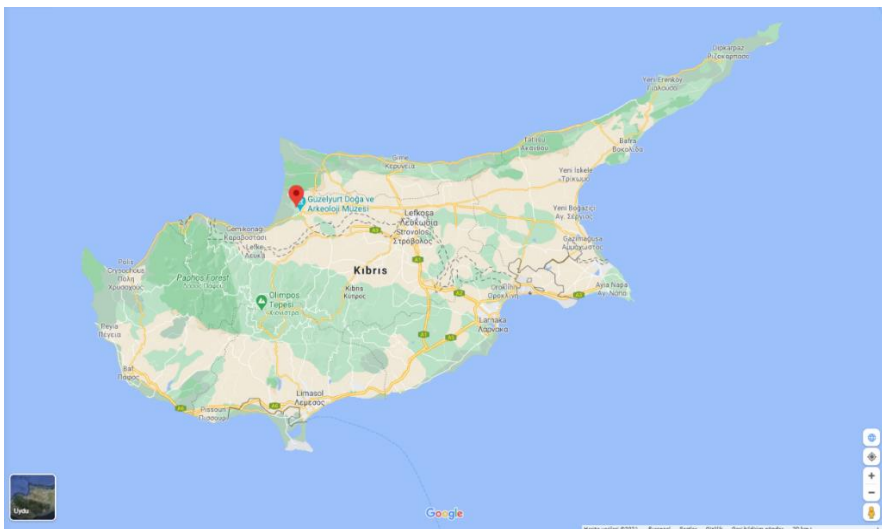
Harita 1.

Kıbrıs Adasının Özel Konumu (İlseven et al., 2015)

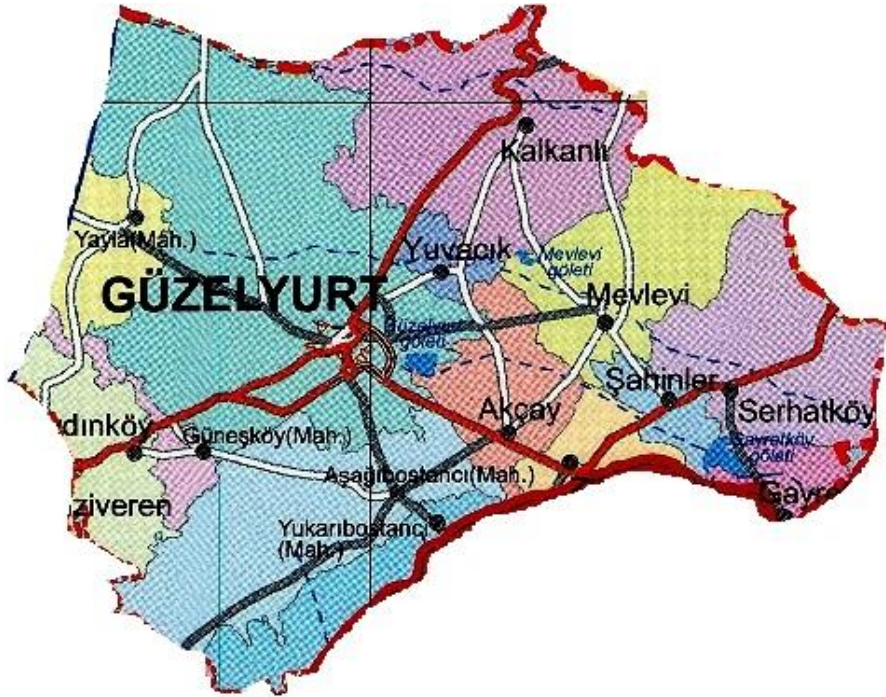
Harita 2.

Güzelyurt İlçesinin Kıbrıs Adası Üzerindeki Konumu (Google Earth)

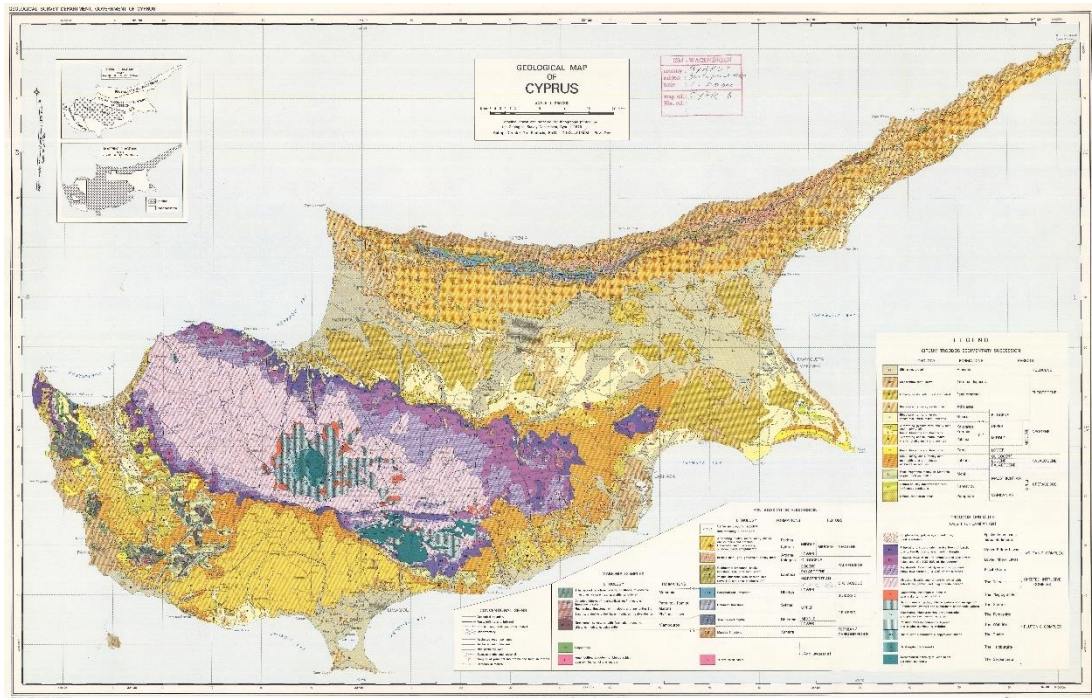
Harita 3.

2006 KKTC Yerel Yönetim Haritası İçerisinden Alınan Güzelyurt İlçesi Kesiti

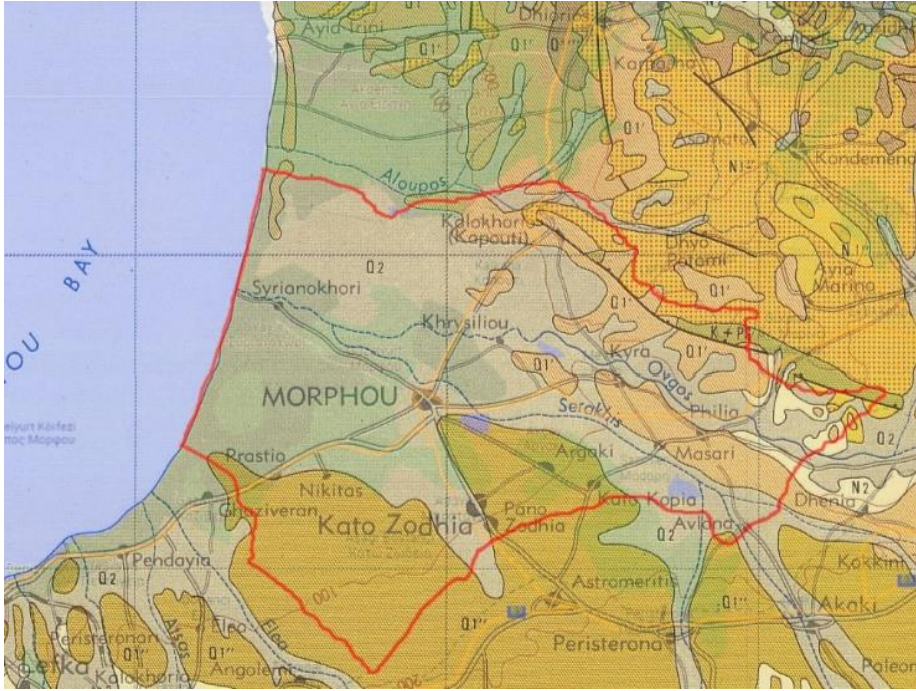
Harita 4.

Kıbrıs Jeoloji Haritası (<https://esdac.jrc.ec.europa.eu/content/geological-map-cyprus>) (2.12.2021 Tarihli Erişim)

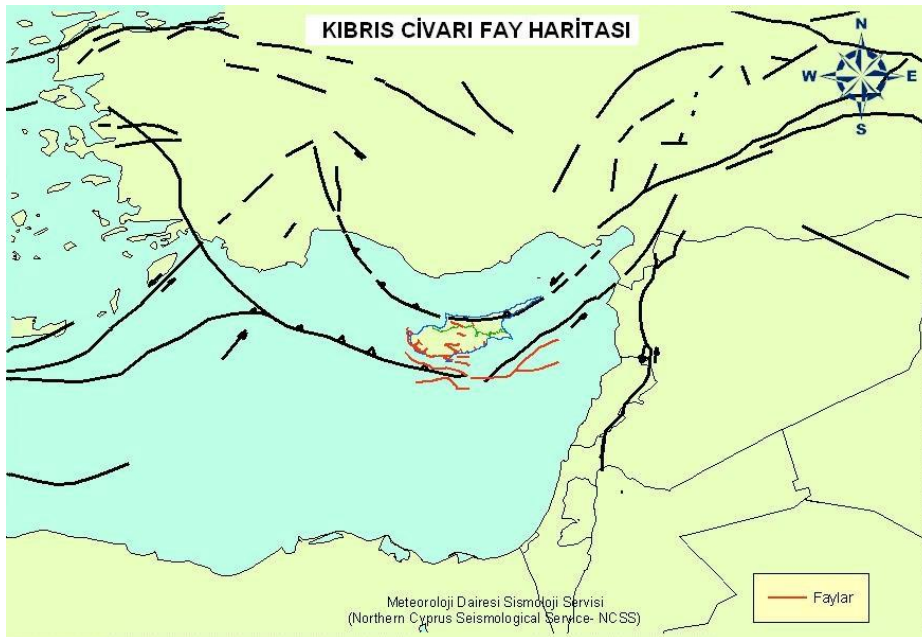
Harita 4' ün bölgeye yakınlaştırılmış hali (Paint ve Gimp kullanılarak hazırlandı)

Harita 5.

Kıbrıs Cıvırı Fay Haritası, KKTC Meteoroloji Dairesi Web Sitesi

(<http://kktcmeteor.org/sismoloji/Fay>) (15.12.2021 Tarihli Erişim)

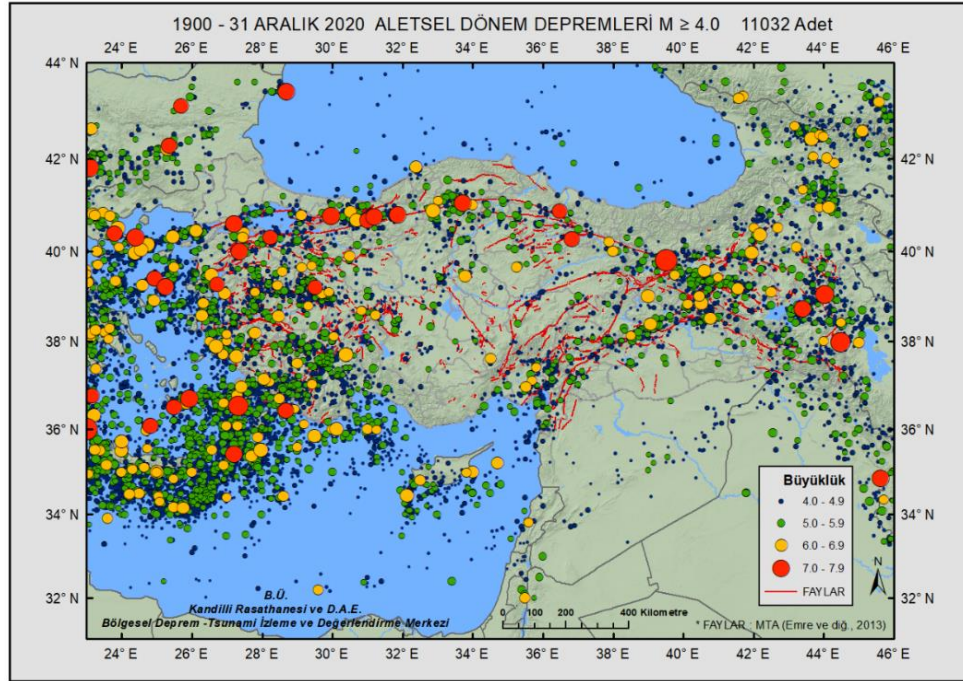

Harita 6.

1900-2020 yılları arasında bölgede gerçekleşen 4.0 ve üzeri büyüklükteki depremler haritası (Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Bölgesel Deprem-Tsunami İzleme ve Değerlendirme Merkezi)

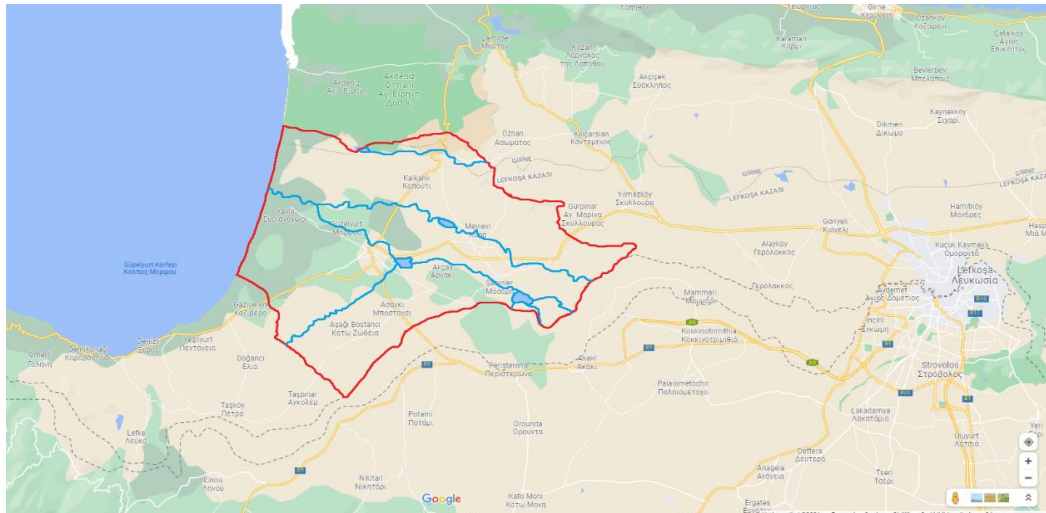
(<http://www.koeri.boun.edu.tr/sismo/2/deprem-verileri/depremsellik-haritalari>)

(15.12.2021 Tarihli Erişim)

Harita 7.

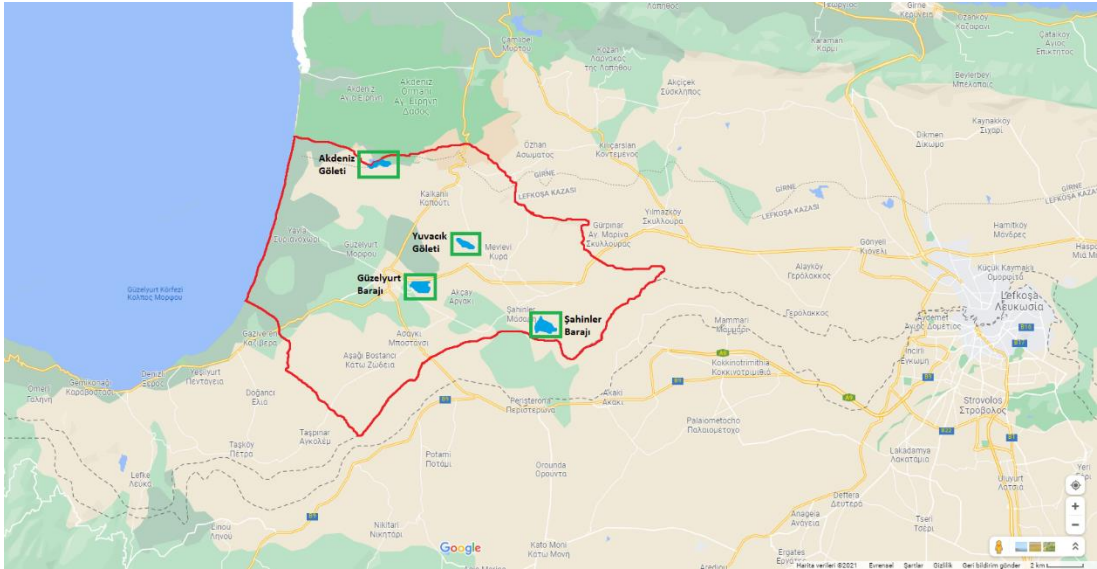
Araştırma alanı içerisinde yer alan akarsu ağı (Paint ve Gimp kullanılarak hazırlandı)

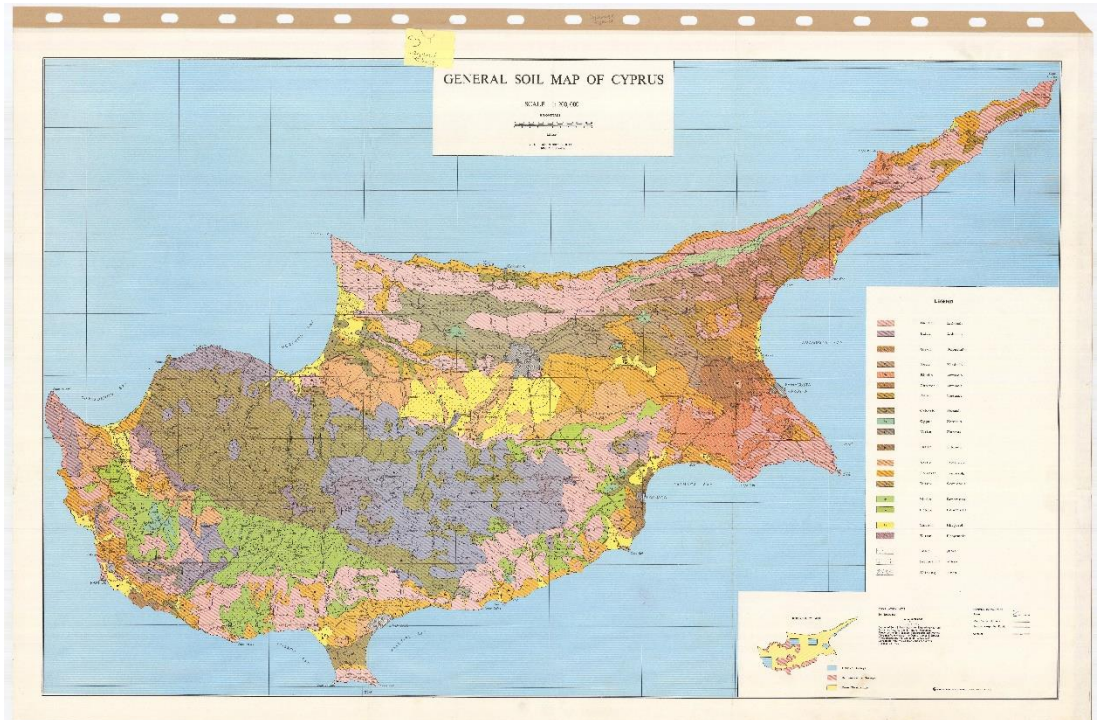
Harita 8.

Araştırma alanı içerisinde yer alan baraj ve göletler (Paint ve Gimp kullanılarak hazırlandı)

Harita 9.

Kıbrıs Toprak Haritası (<https://esdac.jrc.ec.europa.eu/content/general-soil-map-map-cyprus>) (15.12.2021 Tarihli Erişim)

Ek 5.**İntihal Raporu**

İntihal raporu

ORIGINALITY REPORT

7 %	6 %	2 %	3 %
SIMILARITY INDEX	INTERNET SOURCES	PUBLICATIONS	STUDENT PAPERS

MATCH ALL SOURCES (ONLY SELECTED SOURCE PRINTED)

2%

★ docplayer.biz.tr

Internet Source

Exclude quotes On

Exclude matches Off

Exclude bibliography Off

Ek 6.**Özgeçmiş**

“Güzelyurt İlçesinin (KKTC) Fiziki ve Beşeri Coğrafyası, Bölgedeki Göç Problemi ve Bölge Halkının Görüşleri” isimli yüksek lisans tezini hazırlayan Umut Seyhan 1997 doğumlu olup, 2015-2020 yılları arasında Yakın Doğu Üniversitesinde yer alan Atatürk Eğitim Fakültesinde Coğrafya Öğretmenliği eğitimini tamamlamıştır. 2020 yılında ise lisans eğitiminin sona ermesiyle aynı yıl içerisinde yine Yakın Doğu Üniversitesinde Coğrafya Eğitimi üzerine yüksek lisans eğitimine başlamıştır.